

H6176

"



№15

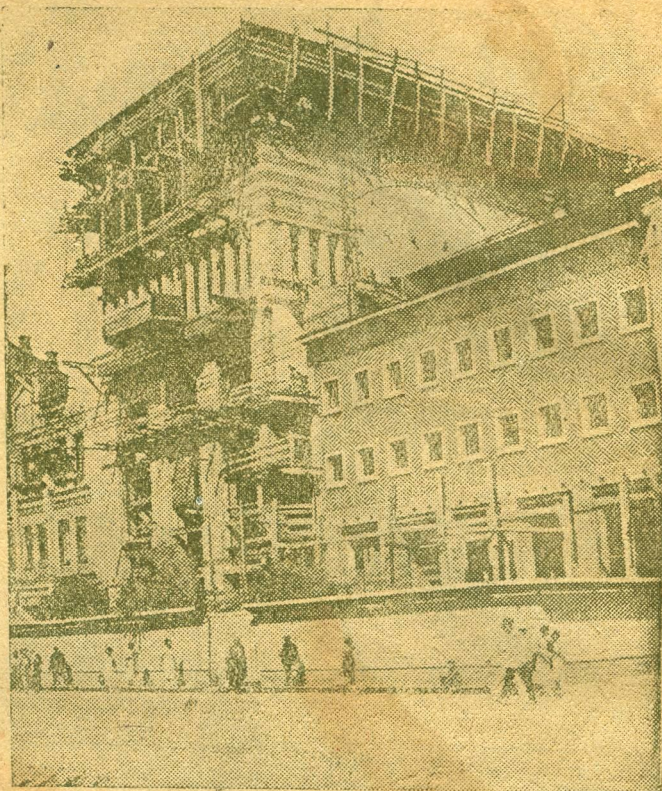


ЧЕРВОНА СТОЛИЦЯ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ — КИЇВ В РЕШТОВАННЯХ БУДІВНИЦТВА

Ще задовго до переїзду столиці радянської України в Київ — у місті широко, більшовицькими темпами розгорнулася будівельна робота.

Будуються нові житлові будинки й культурні заклади, надбудовують поверхи над старими, упорядковують вулиці, майдани, знімаючи з них старий буянняк і закладаючи асфальтом. Впорядковується трамвайний і автобусний рух, велень виходить із скверів і дворів на вулиці й провулки як і в Харкові.

Київ стає гідний столиці — квітучої, радянської республіки — Червоної України — невід'ємної частини великого СРСР.



Будівництво нового Державного Сverdlovського театру в Києві



Фотостюди Грінберга

К 6176

Пролетарі всіх країн, єднитесь!

15 СЕРПНЯ

1934 — № 15


 Всесвіт

ХАРКІВ

ВУЛ. КАРЛА ЛІБКНЕХТА, 11.

МІЦНИЙ ФУНДАМЕНТ ВИСОКОГО ВРОЖАЮ

З початком сіви озимих культур ми вступаємо у найвідповідальніший період сільськогосподарських щорічних робіт. Перед колгоспами партія і радянська держава поставили бойові й конкретні завдання: рішуче підняти врожайність соціалістичних ланів. Сама це й повинно стати конкретним засновком організаційно-господарського і політичного зміцнення колгоспів.

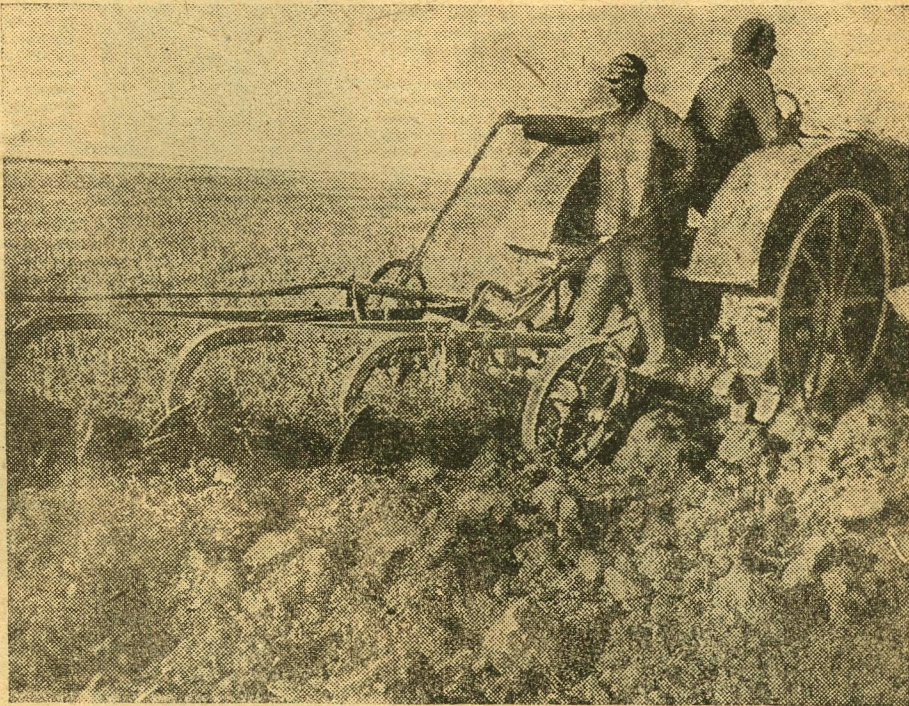
Цієї осені на Україні колгоспи засівають 8 мільйонів 200 тис. га, із них 5 мільйонів 250 тис. га тільки однієї пшениці. Рівняючи до плану осінньої сіви минулого року, план засіву пшениці по колгоспному сектору цього року збільшується майже на півмільйона га і вдвічі зменшується по одноосібному сектору. Якщо минулого року одноосібники засіяли озимини 1 мільйон 344 тис. га, то цього року вони засівають тільки 918 тис. га себто — 10% загального плану.

Справа в тому, що водночас з організаційно-господарським і політичним зміцненням колгоспів за останні два роки відбувається глибокий процес усуспільнення решти одноосібних господарств.

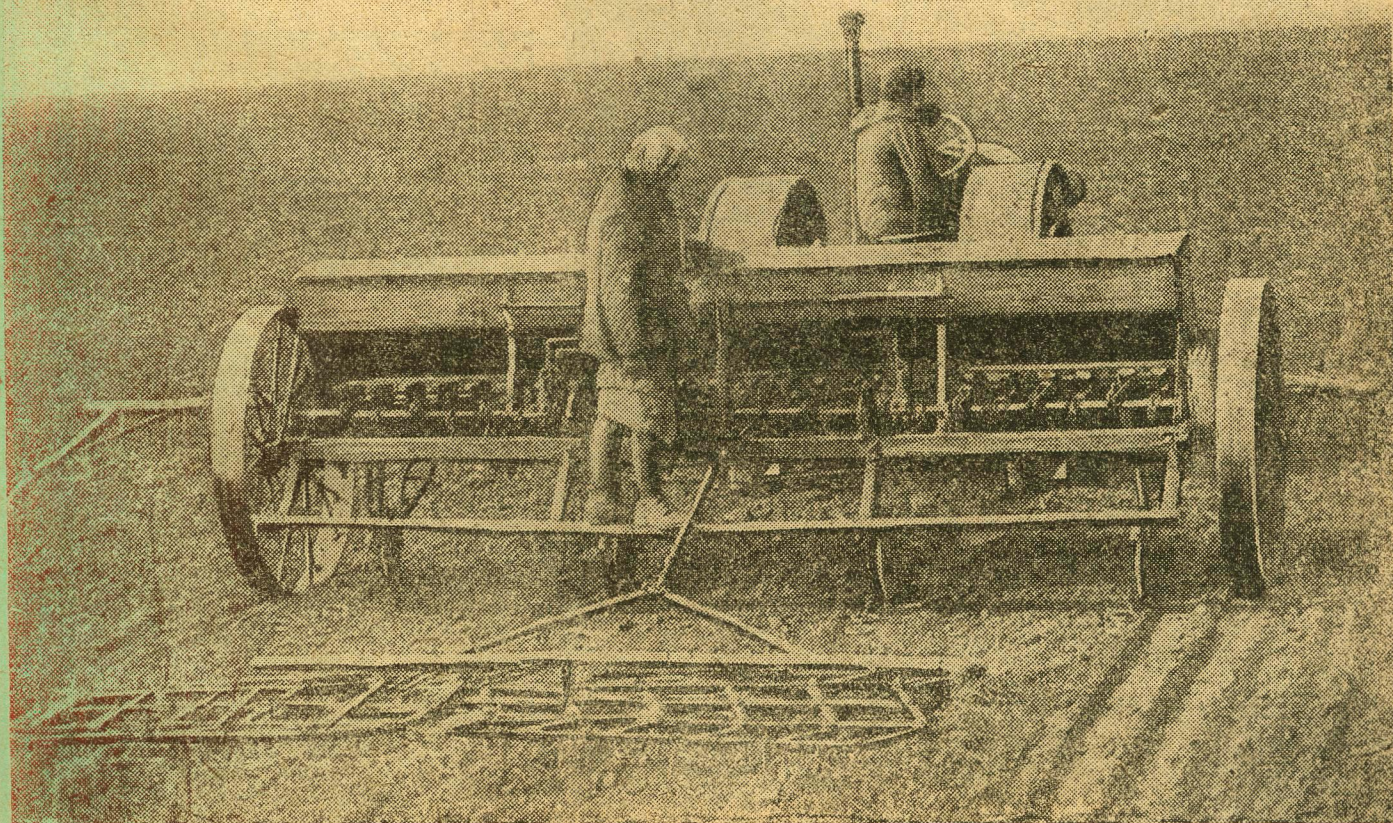
Осінню сіву по колгоспно-селянському сектору мусимо провести в мінімальні строки: для лісостепових областей найпізніший строк — 25 вересня і для південних — 5 жовтня.

Визначено ясна питома вага колгоспів у виробництві основної зернової культури — озимої пшениці. Тому то окремо треба відзначити завдання: посіяти цієї осені сортовим насінням озимої пшениці 4 міль. га.

Вчасне і доброякісне виконання плану озимої сіви повинно створити і створить нам міцний фундамент для високого врожаю наступного року, наблизить всю масу колгоспників до заможного і культурного життя в більшовицьких колгоспах.



На фотках: згорі — лущачка стора; внизу — сіють озимину тректорною сіялкою



ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА



Тов. Овсінникова — краща ударниця артілі ім. Г. І. Петровського

ПОПОВНЕННЯ З ВЕЛИКОГО РЕЗЕРВУ

Під розлогим берестом, що простирається від райвиконкому в Червонограді, розмовляли три парттори — Лобода і бур'ян у дворах — це ватенська людина. Треба негайно розпочати рішучу боротьбу проти бур'яну, провести роз'яснювальну кампанію, — говорив, підводячи на ранніх поставах питання, один партторг.

Другий мружив очі, сховані під шкельцями окулярів:

— Чому раніш двір був, як черинь? Бо в дворі — тік, у дворі топчеться коняка, корова, у дворі віз, всілякий реманент. У дворі діти. Двір був центром селянського життя. А тепер? Робота? Вона в таборі. Реманент? Він на колгоспному дворі. Коні? В колгоспній конюшні. Діти? Вясла і садка. Відпочинок? У клубі. Той селянин, що товсь в себе у дворі, призводив все до порядку, тепер не виходить з хати-лабораторії. Перемістився центр селянського життя. Двори колгоспників позаростають лободою, зате колгоспні двори стають як черинь, зате колгоспні квітки. Шпорить і лобода, як не дивно, є показник позитивного процесу.

Третій партторг зупинив жестом першого, який горячково хотів щось заперечити, промовив:

— А от, у колгоспниці Марфи Мирошниченко, бур'ян у дворі вистружено і ростуть квіти. Красоля, нагідки, гвоздики, нічна фіалка...

— Але ж Марфа — краща ударниця в районі, — сказали разом перші два парттори і стали пригадувати в кого з їхніх колгоспників чисті, прибрані двори. І теж називали прізвища ударників.

Суперечність між тим, що двори чисті саме в найкращих колгоспників, тобто в тих, які найбільше перемістили центр свого життя з свого двору на колективний, здикувала тільки першого парттора, але й він швидко зрозумів суть справи. Окультурення побуту і повільно йти від „знатних“, від перших людей. Культурний двір — логічний висновок з заможного життя, з піднесення роботи колгоспів.

Оскільки два парттори були аспірантами одного з харківських інститутів, розмова набрала філософського характеру, про двір, як соціальну категорію, суть якої докорінно змінилась. Але повернімося до Марфи Мирошниченко.

Стерня була така жовта, г'би сонце розтоплене упало на ниву і залягло землею аж до обрію. Від

неймовірної паркої спеки втрачалися звичайні відчуття.

Стрекотання косарки губило різкість.

Здавалося, що це не косарка, а великий зелений коник, який стрибає на житнім стеблі, турчить безугавно на всю ниву. Руки машинально рівняли валок і туго стягали перевеслом сніп. В'язільниця трохи розгиналась і тупцем бігла до другого валка.

Очманілий від спеки скидальник, проїжджаючи коло в'язільниці нечутно поворушив губами, ніби боючись, що енергія, витрачена на голосне слово, відбере сили від роботи.

— Парить.

Косарка спинилась. Стрекотання увірвалось і стало якось дивно тихо.

— Парить як. Сьогодні треба зносити снопи — немов буде дощ. Кожна в'язільниця хай зносить і складе в копи нав'язане.

Косарка знову затурчала і жовті валки один за одним лягали рівною стрічкою. Над ними згиналися й розгиналися в'язільниці, бігцем переходили ззад і вперед.

Хмари зібралися тільки ввечері. На спорожнілі ниві між рядами полукупків, як отара вгодованих свиней то тут, то там лежали снопи. З вечірнього супінку вирісовувалася єдина постать. Вона ходила по ниві, нахилалася над снопами, ніби придивляючись до них.

Голова колгоспу, пробуючи руками, чи міцно складено полукупки, і непохвально похитуючи головою, коли потрапляв на незнесені снопи, попростував до постаті довідатися, хто так пізно працює.

— Е, Марфа?

Сигнувшись під трузом важких снопів, Марфа спинилась.

— Оце бач, по хазайському! До дощу поспішаєш скласти?

— А як же ж?

Марфа і раніше працювала добре. Вона бачила особисту вигоду з доброї праці. Але цього вечора до колгоспу «Червона Україна» прибув товариш з політ-

відділу і Марфин вчинок став відомий у всьому колгоспі і у всім районі. Марфу відзначили і Марфа зрозуміла, що її праця має куди більше значення, ніж вона думала. Марфа зрозуміла, що своєю роботою вона не тільки чесно заробляє свій трудодень, а зміцнює колгосп, зміцнює соціалістичне будівництво.

Другого дня Марфа дала рекордну по району виробку для в'язільниці. Вона зв'язала за день 16 кіп — 900 снопів.

А 1934 року теж під час збиральної стався другий випадок, теж мало помітний для ока, але який поставив Марфу ще вище, який показав наскільки міцний у Марфи гарт ударництва.

Перед збиральною дехто з жінок казав:

— Давайте побільше нав'язувати, щоб Марфа не задавалася. Не треба нам ударниць, хай усі будуть однакові.

І коли Буравель Наталка в цьому році зв'язала 9,5 кіп проти Марфиних 9 і проти норми 6 кіп, багато жінок, тих хто ледве нав'язували норму, раділи:

— А що ударниця? Сіла?

Марфа весело блиснула очима і засміялася:

— Та й дурні ж ви. Я гордюся, що Наталка зв'язала, як справжня ударниця. Мені тільки й хотілося, щоб усі зв'язали так, як Наталка.

Марфа горда народженням нового ударника. І ця гордість варту багатьох більше тієї півкопи снопів, що на неї випередила Марфу Мирошниченко Наталка Буравель.

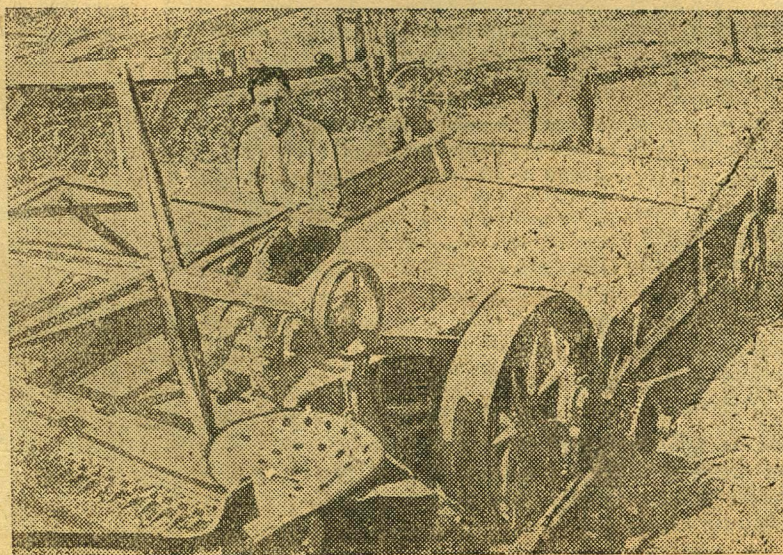
У Марфи ударна праця є не випадок, не скороминувий порив. Вона уперто день у день робить все так, щоб бути першою. Взявши вона єдина з жінок доглядала пару коней, на прополочній вона з 32 днів не протуляла жодного м'язу своєю ланкою переизконувала норму, під час косовиці її ланка працювала найкраще. У Марфи цього року більше трудоднів, ніж у інших колгоспників.

Голова колгоспу тов. Бабалський не дуже балакучий. На запитання, як працює Марфа, він каже:

— Отказу від роботи не було.

... В дворі у Марфи Мирошниченко вистругані бур'ян і посажено квіти. У дворі телиця, корова 13 курей.

Олена Якимівна Овсянникова за поліття одержала премію 10 курчатів породи, що за рік одна курка несе 260 яєць. І не тільки тому, що Олена ретельна хазяйка і що курчата особливої породи, а більш тому, що цю курчата є відзнака Оленої роботи, що вона документ про її активну участь у соціалістичному будівництві. Олена доглядає курчат, як дітей. Вона одержала їх просто з інкубатора, ледве обождала, одігало — кремених



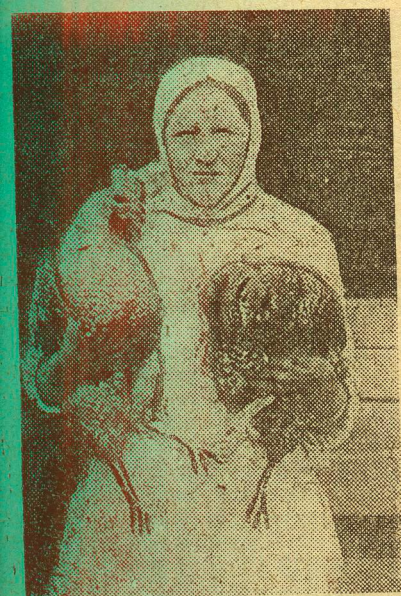
В боротьбі з втрацями т. Прилико — голова колгоспу «14 річчя Жовтня» виявляє додаткову платформу для лебедів, та для зачисти аномальних хазя

ухастих, як шматок вати. Тепер курчата стали зовсім білі і півники вже намагаються кукурікати, злітаючи на тини. Хоч курчата ходять без квочки, а 10 не захворіло і не здохло, і не пропало жодного. Бо це не просто курчата, це документ про ударну працю.

Олена Овсянникова була соціалістичною голови колгоспу ім. Петровського. Її голову поклали до Червоної армії, його обов'язки переняла Олена Якимівна. І тільки Горпина Прусова на загальних зборах дала відвод:

— Навіщо нам жінка? Нам потрібен чоловік. Хай хтось з чоловіків головує. Не дивлячись на всю «серйозність» відводу, на нього не зважали.

За два місяці відсутності старого голови, Олена підняла вихід колгоспників на роботу з 90% до всіх 100. Число ударниць у колгоспі зросло з 8 до 14. До колгоспу вступило 4 нових сім'ї. Косовицю закінчили за 12 днів, тобто на 5 днів швидше, ніж то визначив уряд. Загрібали ниви 4 рази: спершу в'язільниця, потім залізними кінними грабками, далі двічі кінними дерев'яними граблями особливої конструкції, де зубки поставлені так густо, що на полі не залишається майже жодного колоска. Після всього це збирали колоски руками.



Т. Ільчова (артіль «Друга п'ятирічка») ударно дбає за колгоспне птиціництво

Свої звички ударниці, своє правило виконувати кожну найдрібнішу роботу ретельно, чесно, якнайкраще Олена прищепила цьому колгоспіві. І коли в Червоної армії повернувся старий голова колгоспу, з людей не знайшлося іншого мотиву проти Олени, як тільки такий:

— Та невжеж у нас чоловіка нема, щоб жінка керувати?

Але треба сказати, що це запитання виходило від небагатих колгоспників і на нього не звернули уваги. Олена залишилася головою.

Та ці відводи і запитання залишили в Олени певний слід. Вона зрозуміла, що не тільки виконує роботу голови, але бореться за честь, за права, за нову роль жінки.

Найскладніший момент у роботі Лизавети Фатеевої—голови колгоспу «Черво-



Т. Понєва Фатєва (арт. ім. Г. І. Петровського) ударно дбає про колгоспне тваринництво

ний партизан»,—це коли вона ввечері приходить додому. Її чоловік голова сусіднього колгоспу ім. Чубаря. В чоловіка колгосп міцний, багатий, усталений. У неї зруйнований попереднім керівництвом, безгосподарний.

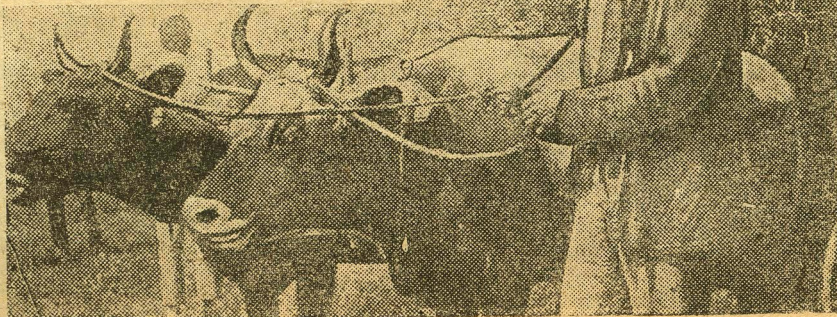
Чоловік головує багато років, вона тільки 2-3 місяці.

І хоч чоловік Лизавети член партії, і колгоспник з 1924 року, він не може сховати іронічної посмішки, коли балакає з дружиною. В душі він радий і гордий, що його дружина—колишня малописьменна наймичка, посіла таке видатне місце і за короткий час так поставила роботу, що більшість тих, які було порозходилися по радгоспах, повернулися в колгосп. Але не усміхнутися, коли жінка ділиться з ним враженнями дня, він не може. Тоді Лизавета образено замовкає. Чоловік теж змишує мовчить, а далі ніби до себе каже:

— Треба поїхати до політвідділу поговорити. Хай тебе знімуть з роботи. 8 чоловік сім'ї—і вдома вистачає роботи.

Фатеева спалахне і вибухне зливою слів не зовсім приємних для чоловіка, як члена партії і голови колгоспу. Між іншим у цій родинній сварці чоловік і жінка черпають матеріал з роботи обох колгоспів. Дружина коле очі чоловікові хибами роботи в його колгоспі, чоловік без особливого труда знаходить слабі сторони жінчиного колгоспу. На кінець вечери причину сварки забуто і родинне коло перетворюється на об'єднане засідання голів двох колгоспів, де критикується їхня робота. Критика проходить з «пісочком і упередженням». І ніхто не скаже, що опоненти уникають гострих висловів і образливих порівнянь.

Своєбі-ударниці артіль «Червоної Партизан» писемності сільради тов. Тимешица Д. А.



Вечори вдома з гострих диспутів поволи перетворювалися на спокійні виробничі наради. Фатеева зайвий раз переконалася, що тов. Фатеев досвідчений голова колгоспу і добрий член партії, а тов. Фатеев, що його дружина не тільки може бути хатньою господаркою, а й може організувати роботу цілого колгоспу, та ще й такого, з яким не можна справитися і чоловіки.

— Спочатку людям не подобалося, що жінка головує,—розповідає Лизавета. «До це видаво, щоб спідниці піднятися!»—казали чоловіки. Зате за мене всі зійшли. Я, як прийшла в колгосп, то в колгоспників не було нічого сенько. Я враз у дістала 300 курчат і роздала жінкам, добилася порослят. Зараз накосили 6 стогів сена і думаємо просити, щоб дали коров для відкриття ферми. Курчата дуже підняли мені авторитет. Тепер, якщо я сама не догляну чогось, то мені жінки кажуть: «отам негаразд—підні подивися»,—або «он у тій ланці непорядок». Я враз туди. Тепер наймичка хіба не сховалася від мене.

Колгосп «Червоної партизан» упевнено йде на зростання. Люди повернулися з радгоспів додому, луки—60 га, які давно вже не косилися, цього року скошені. Просо прополоди двічі, пари залушили. Одночасно з молотбою перевищують трієром посівматеріали. Склали договір на змагання з колгоспом ім. Чубаря. По косовиці першим вийшов тов. Фатеев, по молотбі веде перед товаришка Фатеева.

— Люди бачуть, що колгосп йде вгору і до роботи беруться, як слід. Як ферму відкриємо, то я ще й чоловікові носа втру. З курчат почала—доберуся до корів.

Важкувато працювати, бо тов. Фатеева малописьменна. Але й тут допомагає «шеф»—чоловік. Він читає й розтлумачує дружині всякі інструкції, директиви, постанови вищих органів.

— У пола з 8 років наймичкувала. До грамоті вчитися? А тепер аж чудно—голова колгоспу. І брат у мене наймитом був, а тепер у Полтаві на легковій машині їздить. Хто думав що так станеться? Подивився, як змінилося життя, то хочеться все описати тов. Сталіну і подякувати йому, що він вивів наймитів на стакій широкий шлях.

Б. І.



Г. КОЗИРЕВ

У П Е В Н Е Н О Й Д Е М О Д О З А М О Ж Н Ь О Г О Ж И Т Т Я !

Н. КОЗИРЕВ

Начальник Політвідділу
Червоноградської МТС
Харківської області

Червоноградська МТС, яка о безугоруву 41 колгосп з площею посівів 21821 га, розпочала збирання у кампанію 4 липня. Косовиця ранніх зер

нових у переважній більшості колгоспів закінчена у визначені строки. Треба відзначити, що жнива цього року пройшли, в порівнянні з минулим, з більшим піднесенням. Низка передових колгоспів, як от: «Червона Україна», «Червона перемога», «Сільська праця», ім. Петровського, «Красний партизан», «Красний Октябрь» та інші показали справді зразкову роботу.

Особливо слід відзначити боротьбу колгоспів за ретельне і повне без втрат збирання хліба. Серйозно почала працювати думка колгоспників над удосконаленням сільсько-господарських машин стосовно до умов жнив цього року.

За дуже цінний винахід слід вважати додаткову платформу до лобогрійки. Цей винахід належить голові колгоспа «14-річчя Жовтня» тов. Прилишкові. По-

лягає він в тому, що низькорослий хліб з лобогрійки збирається спершу на цій платформі й скидається на землю тільки після того, як на платформі набереться достатня для в'язання снопа кількість. Цим досягається значна економія хліба.

У значній кількості колгоспів цього року розгорнулася боротьба за попередню підготовку з оски перевесел. Замість хлібних перевесел на перевесла з оски теж дала значну економію зерна.

Велика робота проведена цього року в справі збирання колосків. Колоски збиралися кінними граблями, ручними граблями й руками. У ручному збиранні колосків дуже допомогли нам піонери та школярі.

З метою боротьби за ретельне, без втрат, збирання хліба у багатьох колгоспах застосовувалися дерев'яні ручні граблі розміром у 1½ метра; збільшувалась кількість крил на косарках, натягалось на крила полотно тощо.

Особливо сильною була боротьба цього року між колгоспами за квитанцію № 1 по хлібоздачі. Квитанцію № 1 одержав колгосп «Красний Октябрь». Зразкову роботу в цьому колгоспі провів бригадир-комсомолец Семеніхін разом з своєю бригадою.

Хлібоздача йде з наростаючими темпами. На сьогодні закінчили хлібоздачу три колгоспи. Багато кінчають.

За весняну посівну кампанію перехідний червоний прапор політвідділу одержав колгосп «Сільська праця». Колгоспи, які мають найбільше шансів на одержання цього прапора за збиральну кампанію, є такі: «Сільська праця», ім. Чубаря, «Красний Октябрь» і «Червона Україна».

В усіх цих і з низці інших колгоспів прекрасно розвинулось соцізамагання та ударництво.

З найвидатніших ударників по МТС слід відзначити: т. Марфу Мирошніченка з колгоспа «Червона Україна», Наталку Буравель з того ж колгоспу, Анну Романовну Фатєєву, голову колгоспа «Червоний прапор» і Олену Якимівну Овсянникову, голову колгоспу ім. Петровського.

Другий рік роботи політвідділу дозволяє сміливо зробити висновок, що колгоспи Червоноградської МТС з певністю йдуть до заможного життя. Запорукою цього є боротьба, що все більше й більше розгортається за зміцнення колгоспів, боротьба колгоспників з класовими ворогами, і широким хвилею соцізамагання та ударництва.

ЗА ПЕРЕХОДОВИЙ П Р А П О Р

Весняну сівбу зернових цього року артіль «Червона Україна» закінчила до 24 квітня, за що одержала перехідний прапор од сільради Білзівий Ріг.

Коли піднялись хліба, то ми їх всі пропололи од бур'янів.

Косовицю кінчили за десять днів. Хліб косили по мірі вистигання і закінчили косити 18 липня. Коло жаток були зернозбиральні, в'язали з граблями, снохи зносили в копи того ж дня, загірбали раз кінними залізними і раз кінними дерев'яними граблями, дбаючи, щоб жодна зернина не пропала марно.

Ударники-косарі — Мирошніченко Харитон зніслював по 7 га за день і Бабанський Аврам — 6 га.

Ударниця — в'язальниця Буравель Наталка нав'язувала, зносила й складала в копи 9½ кп, Мирошніченко Марфа — 9 кп, Буравель Марія 8 кп за норми 5 кп на день. Мирошніченко Марфа, яка по ударному працювала і в 1933 році на збиральній, вела перед зимою, на сівбі, в прополці і змаганням виховала нових ударників.

Одноразово з косовицею розгорнули молотобу й хлібоздачу. Молотарка виконує норму на 130 проц. і замість 13 тон дає 14—16,8 тон.

На 21-VII виконали хлібоздачу жита 433 цнт. що складає 37 проц.; на 25

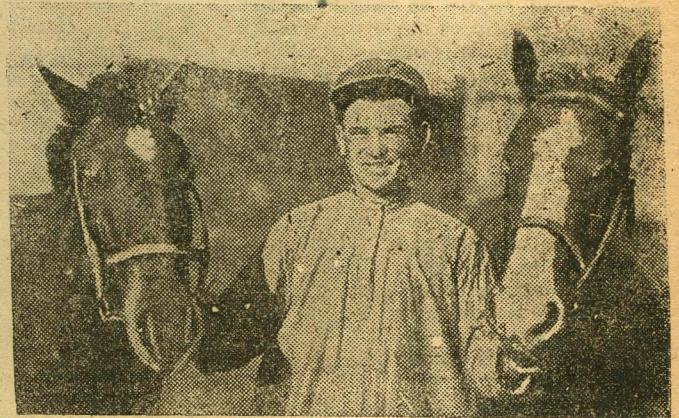
ІВАН
БАБАНСЬКИЙ
Голова колгоспу
«Черв. Україна»
Червоногр. МТС

лишня план хлібоздачі виконали на 40 проц. Натурсплати МТС вивезли 40% (без молотобу). Хлібоздачу та натурсплату виконали до 1 серпня, молотобу всього хліба закінчили до 5-го серпня.

Кращі ударники на молотобу — Гречка Борис, барабанщик, який замість двох подає в барабан сам і молотарка перевищує норму; Гребінка Львоко добре доглядає машини і не допускає втрат зерна; дід Мирошніченко Федір гарно складає солому і опрацьовує тік після молотобу.

За приблизними підрахунками ми цього року одержимо більше хліба, ніж торік, хоч яким несприятливим було це літо. В цьому багато важить якість обробки ріллі та вчасний посів.

До осінньої посівкампанії підготували 100 га чорного пару замість 70 за планом, ремонтуємо реманент; ремонт закінчили 1 серпня. Косарки після косовиці перечищені, помащені і заховані в сарай.



Г. Куличенко Петро — ударник комсомолец (артіль ім. Г. І. Петровського) при борюванні перевищував норму, даючи замість 4 — 5-6 га

Колгосп наш змагається з сусіднім колгоспом «Червоний партизан» та колгоспом ім. Сталіна Ново-Михайлівської сільради. Молотарка змагається з молотаркою колгоспу «Червоний партизан»; перемагає наша молотарка.

У таборі щодня випускається польова газета, колгоспники читають газети, ініціативу в цьому ведуть колгоспні ударники Білик Мотря та Бабанська Олена.

Роздали в 1933 р. колгоспникам 6 телиць і 18 поросят. Цього року запланували роздати 10 телиць, 7 ягнят і 12 поросят.

Ось коротко про нашу роботу. Сподіваємось, що перехідний прапор політвідділу буде у нас.

ПІД ПРОВОДОМ ПАРТІЇ



Тов. Захарченко і комсомольці працюють безпосередньо в бригадах, на виробництві.

Від самого початку весняної посівкампанії ми проводимо партійні збори на ступі, у бригадах. Виробничий план проробили і довели до кожної ланки. Колгоспників розставили по бригадах, ділянках, ланках, до кожної бригади і ланки прикріпили певні ділянки землі, коней, та с. г. реманент. Завдання, терміни виконання точно визначили аж до ланки.

Будуючи свої роботи на основі рішень XVII партз'їзду і листопадового пленуму ЦК КП(б)У, ми добилися широкого розгортання соціалістичного змагання бригади з бригадою, ланки з ланкою. Перебіг змагання кожного дня висвітлювали на дошках показників. Під час перерви на обід, ми систематично проводили політбесіди. А вечорами скликали виробничі наради вкупі з кращими досвідченими колгоспниками. На цих нарадах обговорювали якість роботи не лише ланок, а й окремих колгоспників, усували ті чи інші хиби, накреслювали план роботи на наступний день. Особливо активну участь в нарадах брали наші «діди»—колгоспники Чоловань Микита Давидович, Шмалко Андрій Панасович, а також Вишневецький Пилип, Межуєв Петро та інші.

У кожній бригаді заведено червоні і чорні дошки, щодня випускали польовку. Найактивніше по випуску польовок працювали комсомольці—Павло Носенко, Віра Штатська, Дуся Стоян, кандидат партії Клава Настобурко. Велику допомогу по організації випуску польовок ми мали від учителів Довгалівської ШКМ, особливо від товаришів Дяченка, Руденко Марусі, Фоміної, Смоковського.

Дуже добре працювали й працюють у нас інструктори якості. А найкраще—Новіков Гнат, Коваль Максим та Громенко Роман.

Переходовий червоний прапор ще з минулого року не випускає від себе друга бригада, яку очолює кращий бригадир «Аврори» Максим Ісазвич Стобун.

Насідок розгорнутого соціалістичного змагання—весняну за- сівкампанію ранніх ми закінчили за 7 днів. Т. т. Перепада Гнат, Вишневецький Пилип, Соколовський Гнат, Повиванський Сергій, Рубан Олекс, Бальва

Іван, Коваль Гаврило і ряд інших колгоспників-ударників «Аврори» виконували й перевиконували норми. Так, при нормі на букер 2 га—виорювали 3 га. При нормі на рядову сіялку—6 га, рядували до 8 га. Член партії Павло Смоленський давав на рядовій сіяльці до 9 га. Кандидат партії і секретар КСМ осередку Маруся Кліш, також на рядовці засівала до 9 га. Комсомолец—боронувальник Середняк Михайло, боронував до 12 га.

Закінчуючи весняну засівку кампанію, артіль «Аврора» одночасно готувалася до збирання врожаю. Жатки, молотики та інший інвентар до збиральної кампанії було своєчасно відремонтовано. Найактивнішу участь у ремонті взяли колгоспники Безклепа Василь, Матвеев Степан. При чому, Матвеев висів ряд раціоналізаторських пропозицій, як наприклад, 8 крил до жатки, вершоваювач власної конструкції, граблі поєднані з жаткою, що дали значний ефект у боротьбі із втратами.

Прополонку кампанію провели в закреслені строки з високими якісними показниками.

Не буде перебільшенням, сказати, що жива тяглова сила в «Аврорі», як на початок весняної сіви, так і зараз перебуває в хорошому, а в третій бригаді в прекрасному стані. І це насамперед дякуючи відданій ударній роботі конюхів т. т. Шмалко Андрія, Чоловань Микити Давидовича, Стовпуна Кості, Вовка Ілька.

Ураховуючи досвід весни, ми переглянули розстановку сил, перевірили готовість до збиральної і почавши косовицю 23 червня закінчили таку протягом 6 днів на площі 1146 гектар. Знову ж таки при нормі на жатку 8 га косили по 9 га. Одночасно всі колгоспники, як один боролися за якість косовиці, загірбання та збирання колосків.

У день виїзду на косовицю проведено збори по бригадах, де склали договори

АН. ЗАХАРЧЕНКО
Партторг артіль «Аврора» Нікопольського р-ну на Дніпропетровщині

Як ми реалізували постанови партії. Я беру свого записну книжку й читаю:

24 червня по бригадах пророблено червневий пленум ЦК КП(б)У, а саме доклад тов. Любченка. Другого дня пророблено доклад тов. Косіора, а також відозву делегації передових колгоспів, що їздили 1933 року до тов. Сталіна. Ввесь колгосп в цілому включився в сталінський похід за краще збирання та хлібоздачу. 26 червня бригадні інспектори якості відчитувалися про свою роботу. 27-VI по бригадах проробляли постанову дніпропетровського обкому КП(б)У про оплату возів хліба, а також відбулося колективне читання газет про переїзд ЦК КП(б)У та уряду до нової столиці.

28 червня—загальні збори колгоспників на яких проробили промову тов. Хатавича на пленумі ЦК КП(б)У про збирання врожаю 1934 року, та постанову міськпарткому і міськради про кошовицю, молотьбу та збирання колосків.

29 червня—збори АКSMU присвячені підготовці до святкування XV річчя АКSMU. На цих зборах комсомольці на відзнаку ювілею взяли на себе ряд конкретних зобов'язань.

1 липня по бригадах обговорювали результати перевірки комісії якості збирання врожаю.

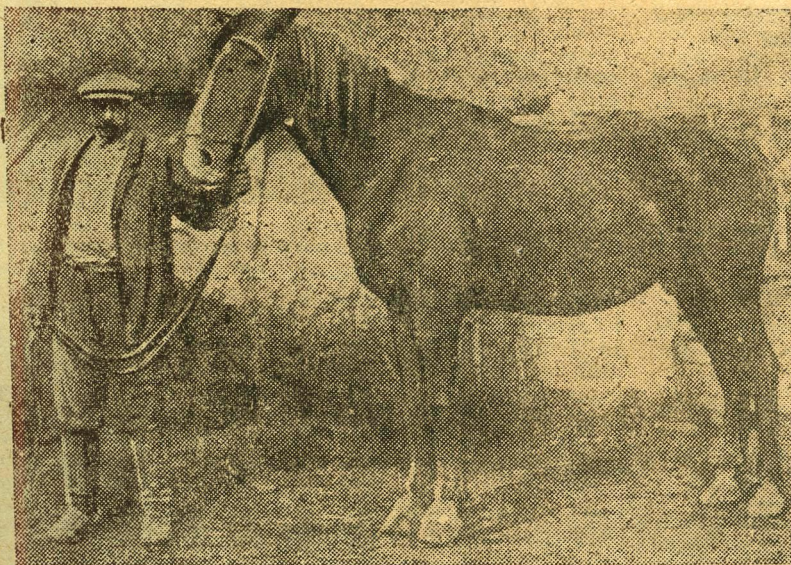
3 липня по бригадах проробляли передову районної газети «Шахтар Монгану» про охорону врожаю.

4 липня—загальні партійні збори разом з колгоспниками на яких голова колгоспу тов. Руденко доповів про хід косовиці, молотьби та хлібоздачі. На цих же зборах розглянули питання заготовки сіна в Дніпрових плавнях та охорони врожаю. 5 липня по бригадах проробляли доповіді т. т. Куйбішева, Микояна та Клейнера на червневому пленумі ЦК ВКП(б) про вернопоставки та м'ясопоставки. 6 липня проробили доповідь т. Калямовича на червневому пленумі ЦК ВКП(б) про розвиток тваринництва.

7 липня відбулася широка виробнича нарада всього колгоспу присвячена обговоренню підсумків косовиці, боротьби із втратами та виконання хлібоздачі державі. Ось так в напруженій боротьбі за перше місце у давах сталінського походу, у боротьбі за справедливі більшовицький колгосп живе й працює «Аврора».

Найкраще характеризує стан партійної і комсомольської організації «Аврора» в цілому, перебіг чистки.

Всі члени й кандидати партії одержали один висновок—«зв'язати перевіреними».



Гордість артілі «Аврора» — кінь «Шайба»

на соціалістичне змагання, бригада з бригадою, ланка з ланкою та індивідуальні, що виконали їх перевірялося кожного дня.



тов. Руденко

НА „ВІДМІННО“

Товариш Сталін нас учив, що — реальність наших планів — це ми з вами...

Ми ді слова тов. Сталіна добре зямаємо і готуючись до весни 1934 р., насамперед узялися за підготовку своїх колгоспних кадрів.

З цієї метою ми організували місячні курси по агротехніці, які закінчили 42 чоловіки і 18 жінок. Курси трактористів пройшли 16 чоловік і 4 жінки. Підготовлено 2 електриків, 2 зоотехніки, три робітничі дитяси. На помбригадирів підготували 5 жінок.

Друга серйозна справа — це реманент, посівматеріал, тягло. Старе прислів'я каже — «що посієш, то й пожнеш». Але це неправильно. Не «що» а «як посієш, те й пожнеш».

Отож ми зробили у готуванні до весни наголос на якість. А для цього треба було добре відремонтувати машини, протруїти зерно, вивести у хорошому стані на степ тягло.

Як ми з цим упоралися? Найкраще про це говорити перебіг весняної сівби. Сіяти ми почали 24 березня, кінчили 1 квітня — тобто з сівбою упоралися за 6 днів.

Посіяно ранніх зернових 460 га, а разом з пізніми 900 га. До 1 травня з польовими роботами упоралися цілком.

Політвідділ Нікопільської МТС відзначив високу якість робіт, за що ми й берегли перехідний прапор політвідділу у себе.

Зразу ж, після закінчення весняних робіт почали готування до жнив. Несприятлива погода вплинула на зріст хлібів — вони виходили низкорослими. Отже вимагалася спеціальних заходів, щоб запобігти втрат. На допомогу правлінню прийшли випадки — колгоспників.

Артіль «Аврора», Нікопільської міськради на Дніпропетровщині минулого року прекрасно закінчила с.г. рік, видавала на трудові одних зернових по 9 кл. і одержала на обласному зльоті передових колгоспів премію. У 1934 році «Аврора» вчасно впоралась з весняною сівбою, жнивими та молотьбою, ідуци в шерегах передових колгоспів району і змагається за право брати участь в обласному зльоті колгоспів і цього року.

Статті партгора «Аврори» т. Захарченко, голови артілі т. Руденка та секретаря колгоспного т. Кліш М. показують боротьбу й досягнення «аворинців».

Так тов. Матросов Степан сконструював спеціальний зерновозавозач, а також запропонував замість 4 крил до живарки зробити 8.

За такої конструкції весь хліб потрапляє на полицю, а не розтрушується по стерні.

Тов. Захарченко уже згадував про крадих ударників жив.

Я тільки тут згадаю за наших колгоспників, які справді працювали ударно, нав'язуючи од 600 до 700 снопів.

Колоски зібрали на площі 670 га.

Краді збирачі — діти — Кіт Грицько, Новіков Микола, Ковачок Микола.

Переводячи молотьбу, ми забули й про першу нашу заповідь перед державою. У ливні ми виконали липневий план і серпневий план хлібоздачі.

Наближаємося до виконання річного плану. План нам дано такий: пшениці — 678 цнт., жита 84 цн. інших культур — 700 ц Виконано — пшениці 678 цнт., жита — 84 цнт., різних 300 цнт.

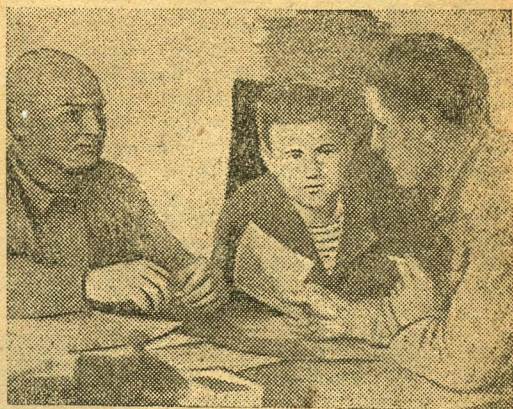
Постанову пленуму ЦК ВКП(б) про розвиток тваринництва наші колгоспники зустріли з величавим піднесенням.

Наша молочарська ферма налічує 243 голови великої рогатої худоби.

І. РУДЕНКО
Голова артілі «Аврора», Нікопільського р-ну на Дніпропетровщині

ми весни організуємо конярську ферму на 70 шт. конематок.

План приплоду телят був — 70 шт., фактично 81.



Павло Смелякський (зліворуч) ударник артілі «Аврора» прийшов погодити про справу колгоспів з начальством МТС тов. Гроховецьким (ліворуч).

Поросят — 80 шт., — маємо приплоду — 160 шт.

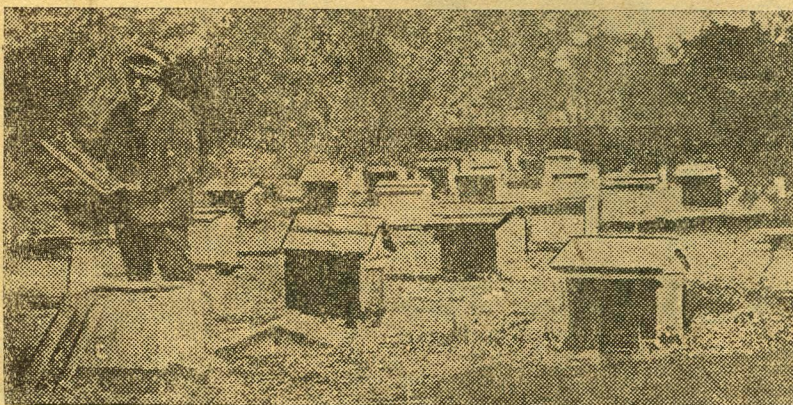
По вівцях — 32 ягнят, фактично маємо приплод 38 ягнят.

Два слова про кормову базу. Закладено силосу із 300 тонн — 200. Сіна мегару вібрано 200 тонн, сіна з плавнів 400 тонн. Кормами всю нашу худобу забезпечимо цілком.

Ми виключилися у сталінський похід. Показники у нас поки що хороші. Про жнива я вже сказав. Тепер, що ми робимо до осені? сівби?

Злащено стерні 240 га, парів підготовлено 323 га.

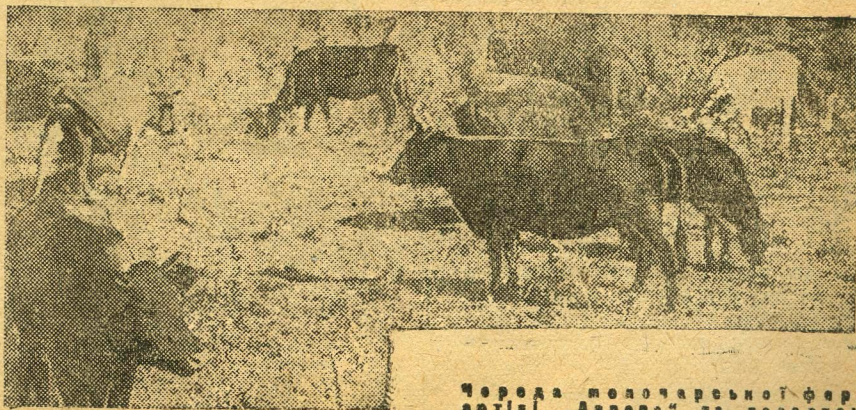
Робота по підготовці ґрунту продовжується. Наше завдання в цьому році посіяти озимину на відмінно. Для цього у нас є змога. І ми цього доб'ємося.



Площа артілі «Аврора»

Свиноферма — 173 шт., вівчарська — 67 овець.

Згідно рішення червеного пленуму



Червона молочарська ферма артілі «Аврора» на пасовиську

НА ПЕРЕДОВИХ ПОЗИЦІЯХ

Усіх нас, комсомольців, в артілі «Аврора»—21 чоловіка, з них 19 працюють безпосередньо на виробництві, у польових бригадах.

Зима у нас пройшла в учобі та готуванні до весняних робіт. У березні місяці наша легка кіннота перевіряла готовість бригад до весняної сівби. Коні й реманент були справні, колгоспники упевнено ждали весни, готові за першого знаку вирушити на степ.

Ми включились в сталінський похід на краще проведення весняної посівної кампанії, викликавши на змагання комсомол комуні ім. ОДСЧА. Нами були взяті такі конкретні зобов'язання: очистити та протруїти насіння ярої пшениці—25 цнт, очистити насіння вівса—270 цнт, лямією—210 цнт, знищити бур'янів на площі—294 га.

Як ми працювали на весні? Не будемо хвалитися, але всі взяті на себе зобов'язання ми перевиконали. Наприклад, наміш комсомольці замість 2 гектарів за планом, букарили по 3 га, сіяли засівали по 9 га за день замість 6 га за нормою. Цікаво відзначити, що коли ми перевіряли виконання содугоди в комуні ім. ОДСЧА, то там оказалось 50 проц. зерна на поверхні. Весняний посів у нас вийшов дуже хороший і ми сподівалися на гарний врожай, бо комсомол дбав за виконання всіх приписів агротехніки.

Як ми це робили? Для прикладу візьмемо хоч би нашу першу бригаду. На весні було на букерах троє комсомольців. За норми 2 га на букер, вони виконували по 3 га, не знижуючи якості робіт; комсомольська сіялка засівала 9 га замість 6 за планом, волоочники-комсомольці було в бригаді двох, норма волоочинки—6 га, виконували вони 9—10 га.

Так само добре працювали комсомольці й інших бригад. Цим утілювався час посіву, а ми добре знали, що чим раніше посієш, тим більший збереш урожай.

Перша бригада на весні сполала бур'янів на площі 85 га, що також входило в програму нашої роботи. На політні комсомольці виконували норму на 150 процентів, при чому змагалися ланка з ланкою, а у ланках всі змагалися між собою. Щодня випускалася польовка, яка звисвітлювала досягнення бригади й комсомолу на степу.

На жнивках комсомольці першої бригади теж показали високі темпи роботи. На основі содзмагання й ударництва косарки виконували замість 6 га по 9 га. Особливо відзначились під час жнив у першій бригаді комсомолки Штатська Віра та Дядик Марія. Тоді ж була організована одна ланка ім. 15-річчя АКСМУ.

Такі ж темпи показали комсомольці й інших наших бригад, підхоплюючи кожне гасло партії й, довівши його до колгоспників, потім очолювали цей рух і доводили до кінця взяті колгоспниками зобов'язання.

Так, друга бригада, змагаючись з першою, зобов'язалась сполоти бур'янів

МАРУСЯ КЛІЩ
Секретар комсомолу артілі «Аврора»
Нікопільського району на Дніпропетровщині

на площі 108 га. Комсомольці бригади подбали за те, щоб це зобов'язання було виконане і бригада його виконала. На цій роботі особливо відзначились комсомольці—Стоян Дунька, Поливанський Федір, Булка Надійка.

Перед жнивками комсомольці другої бригади заклали содугоду з комсомольцями першої бригади на те, щоб закінчити жосовицю за 6 днів, а також на краще згрібання колосків тощо. Ці пропозиції були пророблені на бригадних зборах і доведені до кожного косаря та в'язільниці. І що ж? Комсомольці своє зобов'язання виконали. Особливо на жнивках відзначилась член комсомолу—Стоян Дунька, яка показала не

на площі 85 га. У жнива кращі косарі та кладі у третій бригаді теж були комсомольці, а саме—Середняк Мишко, Настобурко Клава, Рубан Наташка, Зіпа Ганна.

У четвертій бригаді треба особливо відзначити комсомольців—Сандула Марію, Толчія Павла, Солоп Раю.

Тракторна комсомольська бригада на весні їздила ліквідувати прориви по оранці до других колгоспів, де вона зорала понад план до 1000 га. З трактористів своєю ударною роботою відзначився Сандула Микола.

Такі сузі й короткі факти нашої роботи. Як я вже сказала, ми це взимку добре підготувалися до весни. Сіяти почали рано, а саме—24 березня. Висходи були буйні та хороші і всі наші колгоспники раділи, чекаючи на хороший врожай, бо ще ніколи так старанно та гарно не робили. За проводом нашого політвідділу та нашої колгоспної парторганізації колгоспники прадіювали з величезним піднесенням та ентузіазмом. Якість робіт була така, як ніколи.

Але несприятлива погода, — бо, починаючи з самої весни і до 25 липня, у нас не випало жодного дощу, — набагато зменшила наш урожай. І все-таки, — що значить обробіток тачасний посів! — наша яра пшениця дала нам до 40 пудів в гектара, при чому верою далеко краще, ніж торік.

Ви, певно, бачили нашу кукурудзу, наші сосянники. Правда ж, хороші! Кажуть, що такої кукурудзи, як у нас, немає по цілому району. А не забувайте, що до 25 липня на неї не випало ні краплі дощу. Кукурудзи у нас посіяно 150 га, і ми за нею так ходили, щоб кожна крапля вологи пішла їй, а не бур'янам,—ось чому ми вчасно її поливали та розпушували землю. Тепер, коли пішли дощі, ми чекаємо, що гектар нам дасть не менше 150 пудів зерна. А треба сказати, що комсомольці в усіх цих роботах були в перших рядах, вони боролися за темпи і за якість.

Ось чому ми з певністю можемо сказати, що не дивлячись на несприятливі кліматичні умови, колгосп «Аврора» підходить до осінньої сівби як один із передових колгоспів нашої Нікопільської МТС. Комсомол «Аврори» бився за це звання—передової артілі торік, б'ється він за нього і тепер. І ми певні того, що звання передової лишиться за «Авророю» й надалі. Це справа честі нашої комсомольської організації, і ми докладемо всіх зусиль для того, щоб наша артіль і надалі йшла вперед по наший МТС, щоб вона вийшла в перет найкращих артілей у сталінському поході по області.



Група комсомолок-ударниць артілі «Аврора»
Посередній Шаруса Кліщ

тільки високі темпи роботи, а й високу якість.

Під час весняної сівби у третій бригаді шов упереді всіх комсомольців Середняк Мишко, який заволодував до 12 га на день. Бур'янів бригада сполала



— Не будемо хвалитися, але взяті на себе зобов'язання ми перевиконали... Співробітниці «Веселігу» тов. Бірюков бере розмову у Марусі Кліщ

О Д Н А Ш О С Т А

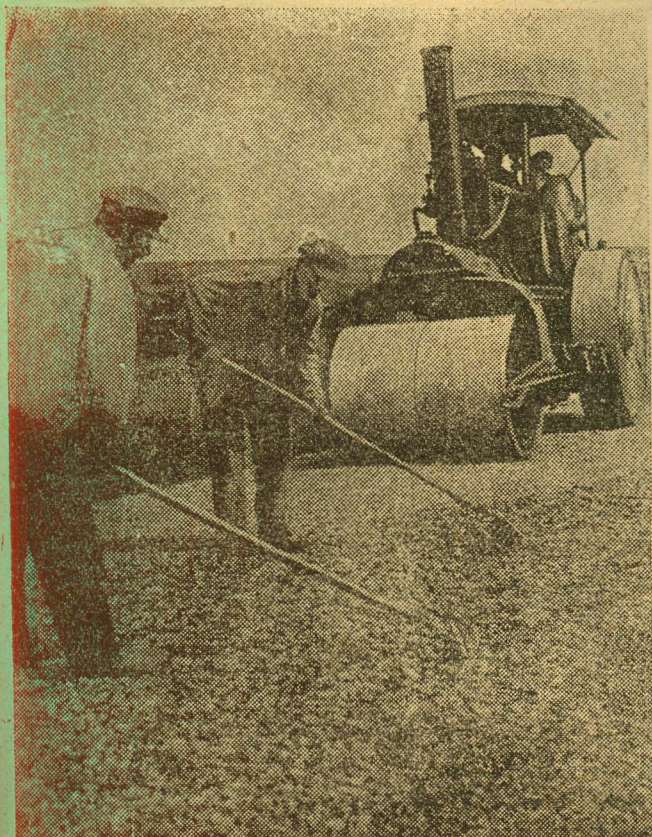


НА КОЖНОМУ КРОЦІ рясніє радянська земля подивугідними фактами, що свідчать про зростання культури широких мас, про появу таких культурних потреб, що раніше не виникали і не могли виникнути в забитих злиднями і безправ'ям трудящих людей. Спостережливі описувачі нашої дійсності, особливо закордонні, безперервно реєструють безліч таких подій в радянському побуті, що давно перестали звертати на себе нашу увагу.

Однією з таких подій безперечно є будівництво, з постанови уряду УСРР, одразу сотень нових кіно-театрів по селах. Будуються вони з таким розрахунком, щоб створити не тільки приміщення для кіно-сеансів, але й стати справиним середовищем усяких культурних починів на селі. На фото—будують новий зразковий кіно-театр на 350 місць в с. Комарові.

ЗНАМЕНИТЕ „РАСЕЙСКОЕ“ БЕЗДОРІЖЖЯ справедливо відзначене в багатьох класичних літературних творах, як зразок некультурності колишньої поміщицької держави. За радянських часів збудовано десятки тисяч кілометрів нових шосейних і поліпшених ґрунтових доріг, а потреби немов би не тільки не зменшують, ще й більшають.

Та це й зрозуміло. Досить зважити тільки, що на радянські дороги вибігли вже десятки тисяч автомашин. З кожним роком нові сотні тисяч своїх радянських газів, язів, зіс'їв, нових ХТЗ, СТЗ, і ЧТЗ—транкторів заповнюватимуть шляхи—дороги. Навіть по „глухих“ колісних сільських шляхах проносяться автомашини і кожен вибій, кожна яма і рівчак нагадують шоферів і його пасажирів про потребу спільно будувати удосконалені дороги. І вже сотнями нараховуються випадки, коли колгоспи, ставши власниками механізованого транспорту, беруться лагодити, ремонтувати, а то й нові шосе будувати. На фото—колгоспники в Спартаківському районі на Одещині будують шосе.

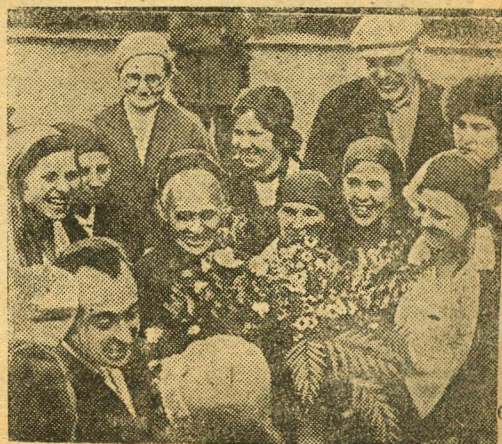


СЛАВНІ БОРЦІ ВІДЕНСЬКИХ БАРИКАД—шубундівці знайшли в СРСР свою справжню батьківщину. На заводах Москви і Харкова, Ленінграда і Донбася одержали шубундівці можливість працювати і вчитися. А на перших порах потопленим, побитим і пораненим в „рідний“ Австрії пролетарям дано путівки на курорти. На фото—група шубундівців в Кисловодську. На спомин про жертви фашистського терору вирізали вони—шубундівці на відомих „Сірих наміниках“ велику зірку з написом.



ПОВІТРЯНА ШВИДКА ДОПОМОГА. Щоб налагодити швидку медичну допомогу до віддалених місцевостей, наші товариства Червоного Хреста і Червоного Пам'ятника заходилися коло будівництва спеціальних санітарних літаків. У Москві, Ленінграді і в ряді інших міст можна вже викликати швидку повітряну допомогу, яка приставить лікаря-спеціаліста до тяжко-хворої людини, або навпаки тяжко-хворого приставить для хірургічної операції до спеціальної лікарні. На фото—санітарний літак „Ш-2“ Ленінградського комітету Червоного Хреста.

НАЙТЕПЛІШОЮ ЛЮБОВ'Ю оточила наша батьківщина прекрасних бійців за комунізм т. т. Дімітрова, Попова, Танева. З великою шанною і радістю приймає наша країна і тих, хто породили і виростили самовідданих героїв. Мати т. Дімітрова і мати т. Танева (що оце недавно приїхали в СРСР) відчували, що їхні сини живуть і працюють на справжній своїй батьківщині. На фото московські робітниця зустрічають Катір Танева.



С
В
І
Т
У

ЧЕРВОНА ЗІРКА ПЕРЕМОГИ

„Зоря“, — 22 липня

Обком КП(б)У Дніпропетровської області ухвалив скликати на 30 серпня 1934 року зліт передових колгоспів області.

Хто має право брати участь у зльоті

У постанові про зліт сказано:

1. У центрі роботи зльоту поставити питання найшвидшого закінчення хлібоздачі і всіх робіт коло реалізації врожаю, зразкового проведення осінньої сівби, виконання повністю плану зяблевої оранки та забезпечення на зиму кормами всієї худоби.

Зліт повинен допомогти справі масового змагання всіх колгоспів області між собою за найкращі наслідки 1934 сільськогосподарського року, за зразкове проведення осінньої сівби і за гарну підготовку до весняної сівби 1935 року.

5. Учасники зльоту, як переможці сталінського походу по збиранню й хлібоздачі, в міру виконання зобов'язань заносяться в обласній газеті „Зоря“ в спеціальний список переможців сталінського походу. Вони ж нагороджуються дошкою пошани (сілради—почесною грамотою) і правом запалити червону зірку перемоги.

Із числа колгоспів, репрезентованих на обласному зльоті, кращим буде на самому зльоті присуджено звання передових колгоспів області за підсумками 1934 року. Колгоспам, які дістануть це звання, буде видано ряд премій і проведено ряд заходів додаткового сприяння їм у справі дальшого зміцнення їхнього господарства. Зліт затвердить також ті колгоспи, які будуть занесені в обласну червону книгу.

Хвиля ентузіазму

Подібно до блискавки звістка про зліт летить од колгоспа до колгоспа, од бригади до бригади, од табору до табору по степах Дніпропетровщини. Постанову обкому обговорюють у полі, на бригадах, на тракторах, на правліннях, на токах. Все нові й нові артілі включаються

МОНТАЖ

у змагання за право бути на зльоті, за честь запалити у себе на току червону зірку перемоги, завоювати звання передових і бути занесеними до червоної книги.

На 23 липня річний план хлібоздачі виконали 33 колгоспи області. На 25 липня річний план виконали 40 колгоспів області.

Червоний список переможців

«Постановою облвиконкому та обкому КП(б)У комуну „Комінтерн“, Бердянського району, другою в області занесено до червоного списку переможців і надано право запалити червону зірку перемоги.

Комуна „Комінтерн“ зразково збрала врожай, виконала всі свої зобов'язання перед державою, уже закінчила молотьбу, якість усіх робіт висока».

Боряться за більшовицькі колоспи...

Здійснюючи настанови великого вождя партії товариша Сталіна, борючись за більшовицькі колоспи і заможне життя, артіль ім. Сталіна, П'ятихатського району, 22 липня виконала річний план хлібоздачі. Після виконання всіх зобов'язань перед державою, залишається на трудовень 6 кілограмів хліба. Просимо товариша Хатаєвича нас відвідати».

Тов. Хатаєвич відповів:

Дорогі товариші!

Вітаю вас із перемогою! Я дуже радий вашому успіхові. Постараюсь заїхати.

М. Хатаєвич.

24-VII—34 р.

Репортують...

«Виконуючи постанову пленуму ЦК ВКП(б), б'ючись за перемогу в поході, п'ятихатська артіль „Радянський сніг“

виконала річний план хлібоздачі. На трудовень залишається 5 кілограмів хліба.

Голова артілі Остроух Терешко. Бригадир: Нечеса, Помешко, Кошелеско, Остроух Іван.

Олександрія. 24 липня колгосп „Перше травня“ першим у районі повністю виконав план хлібоздачі, сплатив натурплату МТС.

Голова колгоспу Ковієнко. Учасники делегації до тов. Сталіна—Секлета Шило.

Виконали першу заповідь

...У Царичанському районі річний план хлібоздачі цілком виконали 14 колгоспів. 13 з них—району діяльності Царичанської МТС.

Голова райвиконкому Ведмідь.

За право участі на зльоті

Н.Московськ. Опрацювавши ухвалу обкому КП(б)У про скликання зльоту передових колгоспів області, колгоспники Новомосковщини віднесли нову хвилю змагання за право участі на зльоті. Протягом останніх днів виконали план хлібоздачі колгоспи імені Чубаря, „Радянська Україна“, „Спартак“ та „Вільна низа“. Колгоспи здавали державі хліб виключно високої якості.

Телеграма

Магдалинівка. Річний план хлібоздачі першою в районі виконала артіль „Айніхкайт“, голова якої тов. Трейкель торік їздив з делегацією Дніпропетровщини до тов. Сталіна. Слідом за артілю „Айніхкайт“ виконали річний план хлібоздачі колгоспи „Перше травня“, ім. Сталіна та „Червоний колос“.

15 кілограмів на трудовень

Кривий Ріг. Колгосп „Жовтень“ Лозоватської МТС вивершив виконання плану хлібоздачі та натурплати МТС. Закінчили засипання насінних фондів. Готуємось до осінньої сівби. На трудовень разом з цівніми культурами принадає орієнтовно до 15 кілограмів.

Голова артілі—Стасюк.

Парторг—Ружин.

Бригадир—Ільїн.

На 27 липня виконали річний план хлібоздачі 65 колгоспів області.

На 28—70 колгоспів.

На 29—73 колгоспи.

На 31 липня—75.

Хвиля змагання зростає.

День-у-день збільшується список переможців.

Щодня у степу запалюють все нові червоні зірки перемоги.

Колгоспи області ідуть вперед.

Сталінський похід триває...

Хто ж із них завоює першість?

П. А. Я.

На обкладинці малюнок худ. М. Корнея — „На рибальському промислі“.



Пра Полтавській МТС організоване понад 30 колгоспів хат-лабораторій. На фото — аналіз мовна в артілі хат-лабораторії колгоспу ім. М. М. Понева



Артіль „Червоний господар“, Високопільського району
на Харківщині. На фото—косять комиш на силос

В В Л А Д К О АЕРОТОРПЕДИ—ПОВЕРТАЮТЬ НАЗАД

За сімдесят чотири кілометри від аеродрому був радянський кордон; за сто чотирнадцять кілометрів спокійно спав передранковим сном Ленінград; за сімсот двадцять кілометрів далі на південний схід спала Москва.

Радіохвилі з численних європейських відрядників несли неспинну дріб точок і риск, ніби веселитися тільки й було діла, що переклюкалися азбукою Морзе. Аматори, що звикли вночі слухати офіційну інформацію, муштруючися на прийманні швидкопересильного телеграфного апарата, де точки й риски зливалися в тонке комашине співання, — цієї ночі безсило кидали навушники, не спромігшись розібрати жодного слова: в ефірі цієї ночі панував шифр, що ховав під собою таємничі і, очевидно, дуже важливі пересилання.

У червні світає рано, ніч проходить швидко й непомітно. Аеродром у Мустаках не знав сигнальної труби, цього невідомого ажесура кожної старої військової частини; поруч із складними й найудосконалішими машинами то був би неприпустимий архаїзм, що нагадував би дитячу свистульку на сучасному велетенському літаку. Звичайну й застарілу сигнальну трубу з самого початку замінила тут система оптичної і акустичної електросигналізації. Але ще перед тим, як приведено цю систему в дію, о третій годині, ледве над обрієм на сході з'явилася легке й прозоре рожеве сяйво — генерал Ренуар сидів уже за своїм столом у кабінеті, диктуючи стенографістові рапорта найвищому командуванню і водночас присьорбуючи за давнього звичкою чорну каву.

— Закінчуємо так, — повільно говорив він, смідкуючи за хуткими, ледве помітними рухами олівця в руці стенографіста, — «сповіщаю, що ви автоматично відставатимете від мого штабу відомості про ходу подій. Щодо мене особисто — прошу давати накази і взагалі підтримувати зв'язок лише радіом на нормальній частоті мого автожирів за повітряним шифром, бо на автожирі я керуватиму операцією і доглядатиму за її ходом. Підписано: Морис Ренуар, генерал». Готово? Передайте негайно до апарату: зашифрувати й переслати. Ні, почекайте: скажіть там, щоб усе для мене так само негайно пересилали радіом на автожир. Ідіть.

Відпустивши стенографіста, генерал Ренуар з хвилину сидів нерухомо, забувши навіть за каву. Але раптом він поглянув на годинника, відставив склянку з недопитою кавою, взяв автоматичного олівця і почав швидко писати.

— «Мій любий друже. Знаю, що ви не чекаєте від мене листа, що ви вже давно кинули сподіватися на нього. Але вам добре відомо, що я майже ніколи не пишу листів. То не моя справа, для повідомлень про моє життя існують на світі секретарі, а іноді — газети. Бачите, я навіть жартую. Пишу я листи дуже рідко — саме тоді, коли нормальна людина і не подумала б за таке зайняття. Наприклад, зараз: в мене немає вільної хвилини, за двадцять хвилин починається відповідальна операція, що нею я

керую. І, бачите, я пишу листа. Не дивуйтеся: писати листи для людини, що майже ніколи їх взагалі не пише, що її мозок неспинно й напружено працює над теоретичними розрахунками і практичним їх здійсненням, — досить своєрідна робота, що примушує переключитися і забути на кілька хвилин про справи. А це, як вам, безумовно відомо, є елементом справжнього відпочинку. Ось, чому я зараз пишу листа, — щоб дістати кілька хвилин відпочинку перед початком операції».

Генерал поглянув на годинника: було вже сорок п'ять на четверту. Олівець його побіг папером швидше:

— «Отже, часу в мене немає. Тому буду лаконічний. За годину я розпочинаю велику справу знищення більшовиків. Чули, мабуть, як бідні міщани знищують клопів?.. Іноді окропом, іноді просто свічкою, вогнем. Отак робитиму й я. Тільки мої острі і вогонь — велетенські. За годину вилітають мої літаки — винищувачі й бомбовози. І разом з ними я випускаю першу партію моїх аероторпед. Тих самих, що про них (пам'ятаєте?) я в свій час уперто не хотів вам розповідати і через що ми навіть злетіло посварилися. Отже, ці аероторпеди вилітають о четвертій годині ранку. Вірніше, коли ви дістанете цього листа, вони не тільки вилетіли, а вже й зробили все, що їм треба було зробити. Що таке аероторпеди?.. Уявіть собі величезний снаряд з пропелером, крилами й мотором, що ним можна керувати на відстані. Або ж навпаки, уявіть собі літака, що ним керують здалека, літака без літунів, цілком начиненого найсильнішими вибуховими речовинами, або термітною масою, що запалює все навкруги. Додайте, що цей літак-снаряд може летіти цим тисячу кілометрів і вибухати певної хвилини — залежно від того, як зрегулювати задалегідь його годинниковий механізм. Оце й є моя аероторпеда...»

Ізнову Морис Ренуар поглянув на годинника: до четвертої залишалося всього шість хвилин.

— «Перший загін, перша батарея моїх аероторпед вирушає на більшовиків за шість хвилин. Керуватиму цим першим загном я особисто, з повітря, з мого автожирів. І сподіваюся, що за дві-три години зможу надіслати до вас коротеньке повідомлення про наслідки першої операції аероторпед. Наслідками тими буде: «Москву вруйновано». Звісно, не цілком, проте на добру частину. Вже бачу ваше вражене обличчя, ваші чесні прості очі ображеного падиша: — «Як же воно?.. Адже війни не оголошено?..» Так, війни покищо не оголошено. І оголошую я, моїми аероторпедами. Оце й все. Прошу пробачення, в мене вже немає ані секунди часу.

Щиро ваш,

Морис Ренуар».

Не перчитуючи листа, генерал Ренуар поклав його до конверта, заклеїв, запечатав власною печаткою, надписав адресу і поклав до папки з написом «Негай-

на пошта». За підвильня після того генерал був уже в своєму «Лішкольні» і мчав до аеродрому.

Ескадрилі винищувачів і бомбовозів уже вишикувалися на полі біля ангара, готові до виліту. Їхні обриси були запрозирливі; перші промені ранкового рожевого сонця гралася на блискучих дулах кулеметів і гармат, не прикритих уже чехлами. Промені матовими відблисками відзеркалювалися від сріблястих гофрованих крил велетнів, ніби готових відразу стрибнути у повітря. Команди літаків були також наготові, по шість чоловіка на машину.

Генерал Ренуар хутко пройшов повз лави літаків до ангара. Його бокова стіна, що виходила на південний схід, була відкрита всіма своїми дванадцятьма дверима. Безшумні трактори на гумових грубих шинах плавко тягли сталеві канати — і разом із ними десятки повторних літаків-торпед. Вийд аероторпед закінчувався: генерал Ренуар побачив, як повільно, але чітко виплазували на поле, на задалегідь поставлені рейки, останні двадцять торпед. Мимоволі генерал Ренуар підрахував: торпеди стояли рівним чотирьохкутником, на кожному боці по десять. Разом — сто.

До генерала наблизився лейтенант Райвола:

— Дозвольте доповісти, пане генерале. Винищувачі й бомбовози наготові. Ескадрилею винищувачів командує лейтенант Гагарін, ескадрилею бомбовозів — я. Чекаю на дозвіл стартувати: вже час.

Морис Ренуар помахом руки підзвав до себе Гагаріна і капітана Мієті, що керував стартом і усім шляхом аероторпед.

— Бажаю успіху, панове. Певен, що цей успіх буде. Говорити мені нема про що. Ви знаєте мене, я знаю вас. Хочу лише нагадати вам, що сьогодні ви захищатимете вікову культуру цілого світу. Бувайте, Райвола, бувайте, Гагаріне. Мієті, починайте випускати торпеди.

Він міцно потиснув руки всім. Командири повернулися. Мієті підійшов до пульта керування, що стояв тут саме, біля ангара. Райвола і Гагарін піднесли до губ урочисті срібні сюртки — і тієї самої хвилини загуділи скаженим гуркотом мотори літаків. Цей гуркіт укрити все поле; здавалося, ніби на аеродромі не залишилося жодного куточка, що його не масичив був той гуркіт.

Генерал Ренуар спокійно поглядав на годинника: все йшло, як на учбовому параді. З інтервалами в двадцять секунд літаки стартували; зриваючися з місця, вони мчали полем — і по тому відірвалися від землі. Винищувачі, легкі й повороткі, відразу забирали височину, ніби їх хтось підтягував угору; важкі бомбовози повільно кружляли в повітрі, дедалі вище уходячи в небо. Генерал повернув голову до пульта Мієті: той уважно стежив за стартом літаків. До стартування торпед залишалося ще три хвилини. Зрештою — він поглянув на

генерала і, побачивши, як Ренуар твердо кивнув головою, схилився над пультом.

Морис Ренуар, поглянувши в останні на металеві лави аероторпед, хутко пішов до свого автожира. Лопаті його вертольотного горизонтального повітряного гвинта повільно рухалися: автожир був готовий до старту. Генерал увійшов до кабіни; двері за ним автоматично закрилися з мягким дзвоном. І відразу зникла значна частина шуму моторів: кабіна автожира була ізолювана від шумів. Назустріч генералові підвівся лейтенант Грінберг, командир автожира.

— Добридень, лейтенанте, — сказав йому генерал Ренуар, — пішли вгору!

Він сів біля невеличкого стола з картками і приладами. Звідси через великі вікна було видно все, що робилося навкруги; вікна були не тільки в стінах, але і в підлозі і в даху автожира. Горизонтальний великий гвинт не заважав дивитися, бо під час польоту він рухався надзвичайно швидко. Автожир ледве помітно здрігнувся і — відразу відірвався від землі. Аеродром немов залишився десь унизу, загубився у глибині. Лави торпед і останні літаки було видно далеко внизу, через вікно, що в ньому тепер уміщався цілий аеродром, який помітно зменшувався і зменшувався розміром. Адже автожир генерала Ренуара не потребував розбігу, він ішов у по-

вітря, у височінь просто з місця, майже вертикально.

З відтвору в передній стінці автожира, з кабіни радіста, на стіл генерала особливим жолобком ковзав папірець. Це була радіограма, тільки не прийнята на автожирі:

— «Ескадрилья відстартувала. Курс південний схід. Чекаю на бомбовози, щоб прикрити їх з флангів. Гагарін».

За швидкоплинності було прийнято аналогічну телеграму від Райволи. Обидві ескадрилли з'єдналися й летіли далі в бойовому порядку.

Третя депеша повідомила генерала про закінчення старту аероторпед. Мієті сповіщав, що апаратна вже дала їм передбачений маршрутом курс і триматиме його аж до нових наказів генерала. Проте, генерал Ренуар бачив цей старт на власні очі. Це було цілком своєрідне видовище, бо торпеди стартували не поодинці, а разом десятками, немов штурмуючи чисте блакитне небо. Генерал сказав у телефон, що з'єднався з командиром автожира і метавіком:

— Курс просто за першими торпедами. Не відстаючи, триматися над їхньою шеренгою на висоті двісті метрів.

Вже зник із нижнього вікна аеродром. Уже пливли внизу ледве помітні чахі чегари, дуже характерні для цієї північ-

ної країни: автожир наближався до радянського кордону, перетинаючи невеличкі затоки моря. А разом з ним пливли на висоті двох тисяч метрів десятки жакливих аероторпед, начинених вибуховими речовинами і термітною масою. Металеві самдати, цілком підвладні своєму командирові — вони слухняно мчали в повітрі, несучи в собі вибухи й пожежі, несучи руйнацію і смерть десяткам і сотням тисяч людей, які ще не прокинулися від сну, що нічого не знали, нічого не підозрювали...

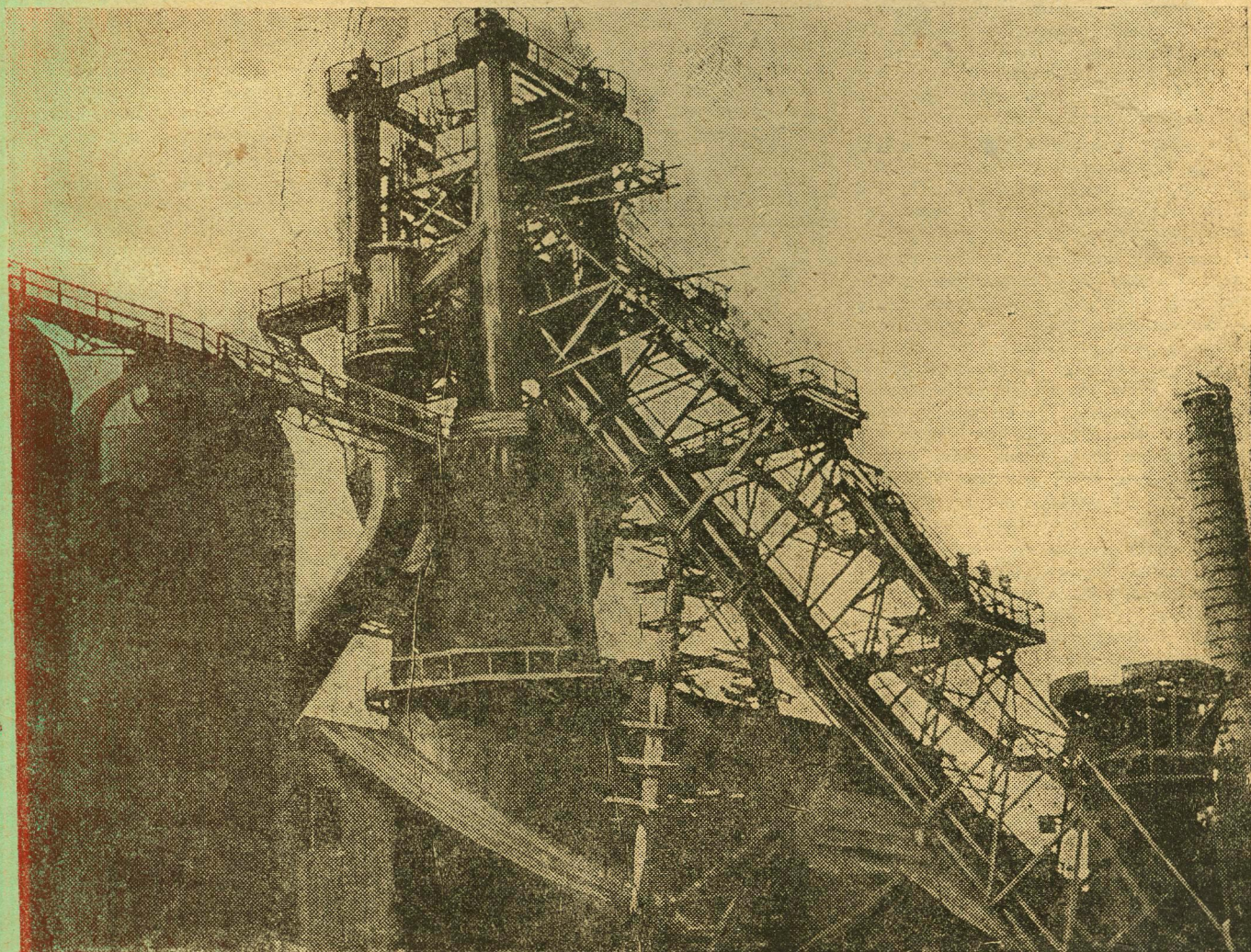
Так, рішуча директива, що її виконував генерал Ренуар, говорила твердо й владно:

— «Негайний нальот бомбовозів має зруйнувати вибухами і пожежами промислові підприємства Ленінграда. Одночасно за допомогою аероторпед ви мусите оруйнувати Москву, щоб остаточно деморалізувати тил противника».

Автожир наближався до радянського кордону, що безумовно так само нічого не підозрював. Проте, якщо б він навіть і готувався, — що можуть протиставити більшовицькій сталій армії, яка мчить на них на висоті двох тисяч метрів?

Раптом з вікна радіокабіни впала на стіл нова депеша:

— «На обрії ескадрилья ворога. Типи розібрати поки що не можна. Але за ознаками — літаки типу винищувачів».



Задругу першу дому «Комсомолец» Криворізького металургійного заводу. На фото — домна «Комсомолец»

Розгортаю загін колом, приймаю можливий бій, залишаючи бомбовози всередині. Гагарін».

Так. Більшовики не сплять. Вони намагаються стати на переходи нальотів. Звідки вони дізналися про час вильоту загону?.. Невже в складі армії є зрадники?.. Проте, хай. За кілька хвилин оті більшовицькі літаки опиняться на землі у вигляді купи зруйнованих уламків.

Задзвонив телефон. Голос лейтенанта Грінберга промовив:

— Курс пізденний слід. На відстані п'яти кілометрів позитрий бій.

Так, це бачить і сам генерал Ренуар з своєї кабіни. Проте — хіба це бій?.. Більшовицькі літаки уникають сутички... Вони кутко повертають назад і мчать на свій бік... Шкода, бо гармати винищувачів ескадрилли Гагаріна напевне набагато далекобійніші, вони розбили б ворожі літаки ще до першого пострілу з їхнього боку. Але — що то за боюгузи, оті більшовики? От так захисники кордону! Тікають — та ще й як!..

Нова депеша:

— «Ворожі літаки тікають. Не змінюю курсу. Гагарін».

Дійсно, більшовицькі літаки розлетілися в усі боки, як перелякані птахи. Їх уже не видно. Шлях чистий. Дорогу відкрито. Вперед!.. Генерал Ренуар видав наказ:

— Передати радіом Гагаріну і Райволі: «Замкненим строем — уперед. Височинь: дві тисячі п'ятсот метрів». — Передати радіом до апаратної аеродрома, Мієті: «курс аероторпед без змін, височинь дві тисячі п'ятсот». Усе.

Він знову подивився в призматичний бінокль, направлений уперед, на південний схід: чи немає чого на обрії?.. Ні, все чисто. Проте... Що тут?.. Якась нісенітниця... Та ні, неможливо бути!..

І все таки воно так: з боку радянського кордону працюють прожекторні установки. Генерал ясно бачить ледве помітне проміння, що вібує у свіжому райковому повітрі. Безглуздя: навіщо прожектори вдень?.. І, головне, скільки ж їх? Ніби весь кордон уставлено тими прожекторами, що всі разом випускають своє концентроване проміння вгору, в чисте небо. Якесь дивні іграшки... То, хай собі працює, генерала Ренуара і його ескадриллю це не інтересує.

Але... якась неясна, незрозуміла турбота охопила мозок генерала Ренуара. Спочатку незрозуміла втеча радянських літаків, хоч її й можна було пояснити тим, що більшовицькі пілоти побачили набагато численнішого ворога. Проте, це вже всеж таки не пасувало їхній уславленій завзятості. Щось лишалося нероз'язаним... Потім — ці прожектори... Генерал Ренуар не відривався від призматичного бінокля. І раптом він побачив несподівану, жахливу картину.

Передня шеренга винищувачів, що кутко мчала у височині, опинилася над промінням прожекторів, що засяло світляними плямами на крилах і корпусах літаків.

І відразу ця перша шеренга літаків похитнулася. Передні літаки завихлялися, як човники на морських хвилях. По-

тім вони пішли вниз — спочатку рівно, а потім хиллячись все більше й більше. А далі генерал Ренуар побачив, не вірячи своїм очам, як літаки-винищувачі, гордість його загону, літаки, що ними командував його улюбленець, лейтенант Гагарін, — ці літаки, перекидаючись в повітрі, як шматки жести, падали вниз, без жодного пострілу, без жодної спроби виправитися, ніби всі їхні команди разом умерли.

Кілька жахливих секунд генерал Ренуар спостерігав це мертве, бездушне перекидання. А тим часом нові шеренги літаків улітали в зону прожекторів, зону їхніх блідих блакитнуватих променів, починали вихлятися — і, перевертаючись, як і перші, падали вниз.

— Радіом: «Стоп. Не доходить до прожекторів. Стоп!» — прокричав у телефон генерал Ренуар — і не закінчив наказу. Він побачив, як врізалися в землю перші смертвілі літаки і як земля відповіла їм величезними хмарами диму, що піднеслася вгору, повивши собою дальші літаки, які падали згори. То вибухали бомби й набої, що були на винищувачах і бомбовозах.

Генерал Ренуар не витримав спрашеного видовища: адже гинули його створіння, гинули його бійці!.. Він закрив очі долонею — але зразу знов відкрив їх. Він задав, що загін чекав на його накази, розходячись вільно на два боки перед межею смертельного проміння прожекторів, що як і раніше, було ледве помітне на ясном небі. Крім того, вслід за ескадрилями винищувачів і бомбовозів летить перша батарея аероторпед. Що ж робити?.. Мозок генерала Ренуара працював, як у тарячці. Спинити, спинити негайно!..

— Радіом до апаратної аеродрома, Мієті: «Негайно спинити рух торпед. Курс змінюється просто на захід до нового наказу. Найменший газ!»

Прокричавши це в телефон, генерал знову глянув у бінокль. Проте, автожир уже наближався разом з торпедами до зони, де розліталися в бік—праворуч і ліворуч — винищувачі і бомбовози. А проміння прожекторів тихо коливалося у повітрі, залишаючись на якійсь простій лінії, що йшла навскоси від земної поверхні до високих баранців. Перші шеренги аероторпед наближалися до межі проміння ще шукніше. Звісно, треба принаймні із хвилину, щоб примусити їх спинитися і змінити курс!..

— Грінбергу! Стоп! — крикнув генерал. Він потроху опанував себе. Це було кінче необхідно: від його нервів, від його волі залежала тепер участь всіх його підлеглих, що розгублено чекали від нього наказів, тримаючи вказаного курсу, просто межі проміння.

Автожир спинився. Він висів тепер нерухомо в повітрі, його підтримували лопаті великого горизонтального пропелера, що крутився з максимальною швидкістю. А торпеди все наближалися до проміння... смілі потвори бездумно виконували попереднього наказу, пориваючись простою лінією до Радянського Союзу...

— Та спинитися ж, спинитися!.. — прошепотів генерал Ренуар. І, немов підкорюючись його словам, аероторпеди всі разом повільно почали повертати

праворуч. Вони повертали всі разом у суворому порядку, ніби кожного з них керувала рука досвідченого літуна. Але радіус їхнього повороту був надто широким для тієї відстані від межі блакитнуватого проміння, що на ній вони вже опинилися. Генерал Ренуар бачив, що передня шеренга торпед всеж таки вріжеться в проміння. Він бачив неспіваючу в природі, але чітко, як на рисунку акуратно викреслену криву, що нею лежав шлях передньої шеренги торпед — і він не міг допомогти справі!..

Стиснувши кулаки так, що нігті встромилися в долоні, він міг тільки бачити, як передня шеренга опинилася в зоні проміння, як ніжно засяли на металевих крилах торпед світляні плями прожекторів — і як дванадцять торпед одна за одною камінням упали вниз!..

Невидана ще досі хмара сивого диму підстрибнула з землі і поглинула їх. Немов велетенський вулкан розкрив там, унизу, свій вогнедишний кратер, що ковтав торпеди одну по одній, відповідаючи на це новими і новими хмарами диму, що зрештою вкрили всю землю. Торпеди вибухали внизу одна за одною, автожир кидало вгору та вниз немов м'ячик у руках пустотливого хлопчиська. Проте, головну частину аероторпед буде врятовано, вона вже повернула праворуч і повільно летіла, як зграя птахів, поза межами смертельного проміння, потроху віддаляючись від неї.

З виконця радіокабіни на стіл упали три телеграми.

— «Курс аероторпед змінено. Просто захід. Найменший газ. Мієті».

— «Чекаю наказів. Шість винищувачів упало від невідомої причини в зоні прожекторів. Гагарін».

— «Чекаю наказів. Вісім бомбовозів впали з невідомої причини в зоні прожекторних променів. Райвола».

Генерал Ренуар залісно вдарив кулаком по столу: чорт! Адже тепер немає чого робити, крізь це диявольське проміння все одно не продерешся, треба повертати назад. Він приманув у телефон, стиснувши щелепи:

— Радіом Гагарінові і Райволі: «Курс північний захід, до аеродрому загону. Рейд відкладається». Далі, радіом до апаратної, Мієті: «негайно...».

І він спинився. Що саме передати Мієті, куди скерувати аероторпеди? Адже вони не можуть спуститися на землю без того, щоб не вибухнути, адже їхні годинникові механізми заведено на вибух за дві години... Не може снаряд, вилетівши з дула гармати, знову повернутися до того дула назад; не може аероторпеда, випущена в повітря, повернутися назад на свій аеродром; вона бо навіть не має приладів для спуску, вона впаде, вона вибухне, хоча б і не прийшов ще час вибуху за годинниковим механізмом, вона вибухне від штовхана об землю... Раптом він почув голос лейтенанта Грінберга:

— Пане генерале, до нас посуваються оті промені!..

Як божевільний, генерал Ренуар ринувся до вікна: так, смертельне проміння почало рухатися. Якщо перед тим воно стояло нерухомо, немов якийсь невиданий небесний шлагбаум, то тепер воно почало пересуватися, ніби розпу-

куючі на небі щось, ще невдоволене ним. Воно підходило ближче, ближче, розрізаючи своїми блідими блакитнуватими ножицями, що перехрещувалися в повітрі, все небо на великі шматки. Ближче, ближче...

— Повний газ, Грінбергу, назад, курс захід!..

Проте, було вже запізно. Автожир козвільськи рванувся у бік, відразу набираючи швидкість у напрямку заходу. Але один з блакитнуватих променів, одне із лез велетенських ножиць блискуче різнуло його ніс, де містився головний мотор. Тільки торкнулося те лезо, тільки черкнуло на дрібну частину секунди — але цього було досить. Відразу стих шум мотора, спинилася, вібруючи ще, стрілка електричного

показчика височини. До генеральної кабіни вбіг радіст, руки йому тремтіли:

— Зв'язок перерваний, пане генерале! Машини не працюють, відрядника й приймача зіпсовано, розірвалися всі лампи!.. телефон не робить!..

Автожир повільно йшов униз, підтримуваний лише крутінням горизонтального пропелера та рухами оперіння, що давало змогу Грінбергові на важку працю спускатися ширянням. Генерал Ренуар мовчки дивився у вікно — вслід ескадрилям винищувачів і бомбовозів, що дедалі віддалялися від нього в напрямку Мустамяк, курс північний захід, — і першому вагонові аероторпед, що несли на малому газі, на малій швидкості вибухи і пожежі в новому напрямку курс захід, де теж ніхто не чекав на руйна-

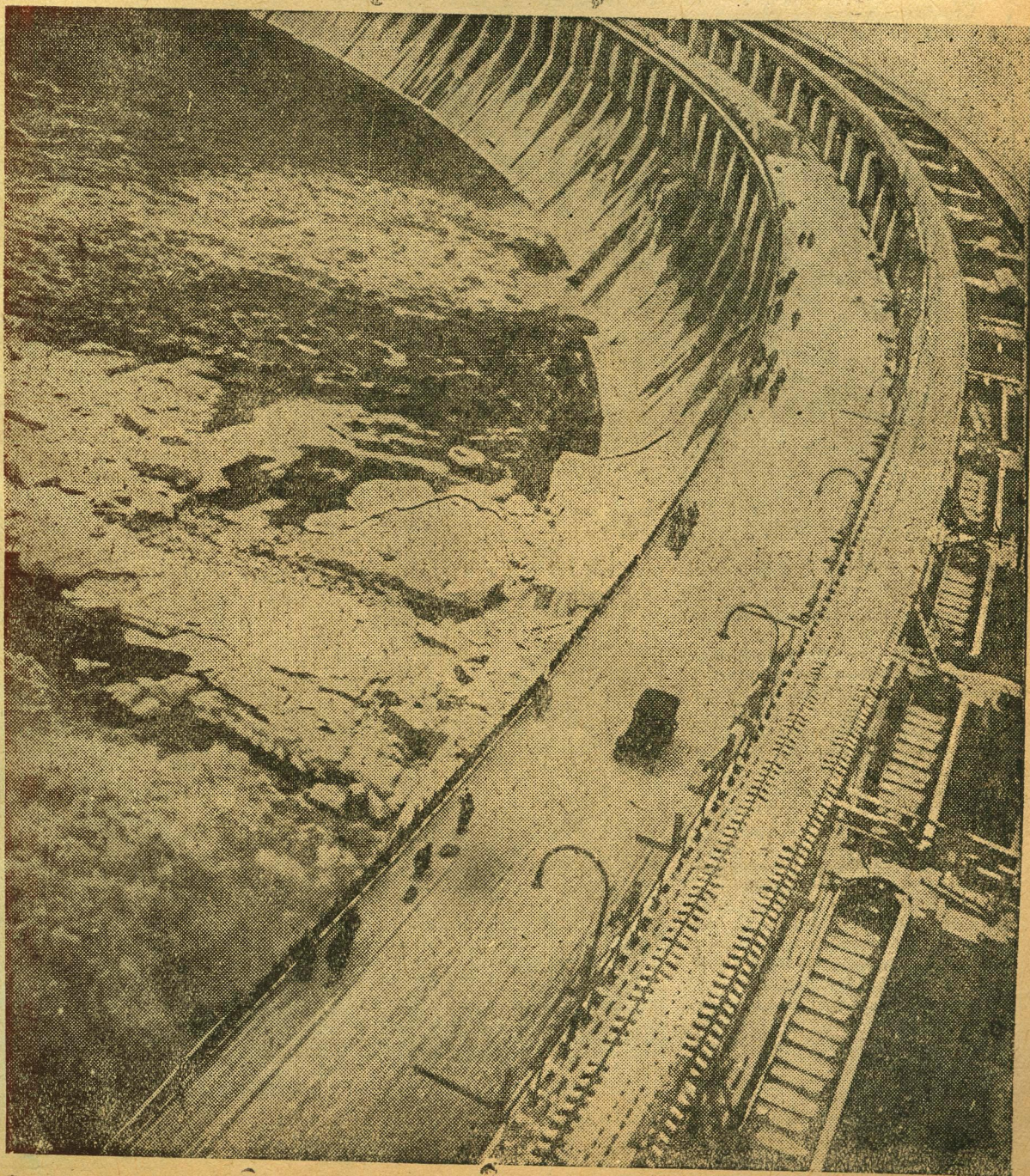
цію, в країні, що їхню вікову культуру намагався захистити від варварів-більшовиків генерал Ренуар в його механічними силами...

— Мієті, звісно не змінить напрямку аероторпед без мого наказу... дисципліна... і в мене відрядник не робить... це ж жах... аероторпеди вибухнуть за півтори години... і я не можу віддати наказу, щоб змінити їхній курс... аероторпеди повернули на захід... боже мій, який жах...

Генерал Морис Ренуар бурмотів ці беззв'язкові фрази, дивлячись божевільними очима повз радіста, що стояв, тримаючись тремтливими руками за стіл і боючись поглянути в обличчя суворого командира, що повільно губив розум...

Перший мільярд кіловат енергії видав ДніпроГЕС ім. Леніна з дня свого пуску. Більшу частину цього мільярда забрала промисловість Запоріжжя, Дніпропетровська, Кривого Рогу. Потім дуже багато забрали енергії соціалістичні лани. Бо навколо Дніпрестау є вже кілька електрифікованих МТС. На черзі стоїть електрифікація залізниць Запоріжжя-Нікополь, з тим, щоб потім цю магістраль продовжити до Долгінцева. Так Дніпро з повним навантаженням починає працювати на соціалізм.

На фото: Гребля Дніпрогеса ім. Леніна в закінченому вигляді.



НА ШПИЛІ СТРАЙКОВОЇ ХВИЛІ

Бій в Толедо

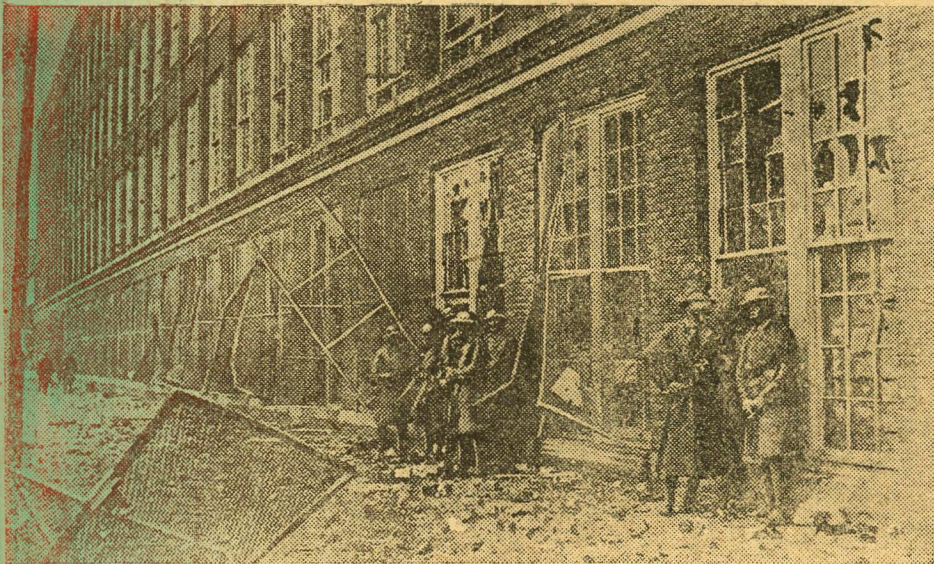
Від океана до океана тягнеться могутня хвиля страйкових боїв в Сполучених Штатах. Вона охоплює на своєму шляху і втягує в вир боротьби: металістів, шахтарів, текстильників, автомобільних робітників, комунальників, докерів, робітників всіх галузей промисловості, навіть і військової.

Ось уже 14 років не піднімався так високо бурхливий натиск бойової активності американських робітників. Ні урядові заборони, ні саботаж і загроза з боку профбюрократів не змогли затримати могутнього натиску мас. Страйк досягнув найбільшого ступня в травні місяці.

Страйкова хвиля ще й досі буяє в різних кінцях заокеанських рес-



Страйкарі закидують каміннями національних гвардійців, які витіснили їх з території заводу (Толедо)



брехерів і шерифів (представників влади) в розправі з страйкарями.

Декілька сот пікетчиків маршували біля заводу. Вулиця була заповнена тисячами робітників. Раптом з заводського вікна молодій дівчині, що була серед пікетчиків, нанесено залізним болтом страшенну рану в голову. На других воротах озвірілий шериф ударом кулака збив з ніг робітника, що зекликав інших приєднатися до пікетчиків. Але юрба з'єдналася. З заводу висунули страйкбрехерів, які після бійки з робітниками примушені були разом з шерифами заховатися в заводський двір.

Прибула поліція вжила сльозоточивих газів. Робітники відповіли камінням. Бій з поліцією і викликаними національними гвардійцями продовжувався всю ніч. У цім бою двох робітників було забито і багатьох поранено. У вікнах заводських будівель не лишилось й жодного цілого скла.

Національна гвардія охороняє страйкбрехерів

публік і готова піднятися на ще більшу височину.

Ця вища ступінь була досягнута в боротьбі робітників заводу автомобільних частин „Ауто лаят компані“ в Толедо (штат Огайо). Заводський район виглядав справжнім центром воєнних дій з убитими і пораненими, був налуднений поліцією і військом, отруєний газами.

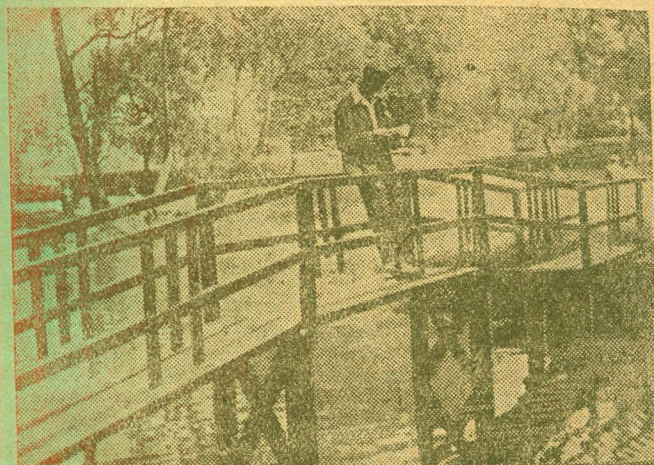
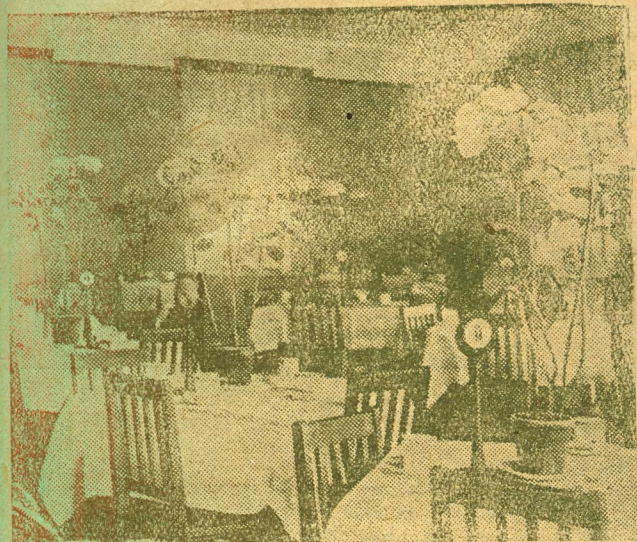
Робітники вимагали підвищення заробітної плати, що так дуже була знижена за останні роки. Вони домагалися права на складання колективної угоди. Хазяї відповідали на це кулями, дубинами, отруйним газом. Вони відповіли вербуванням страйкбрехерів, проти яких страйкарі виставили пікети і повели з ними жорстоку боротьбу.

Буржуазні газети були заповнені висвітлюванням вуличних боїв в Толедо. Ліво-буржуазні щотижневик „Нейшн“ і „Ньюріпблік“ визнають провокаційну роль страйк-



Робітники хвиля завісу сльозоточивих газів закидують каміннями поліцейських

ТИХИЙ КУРОРТ



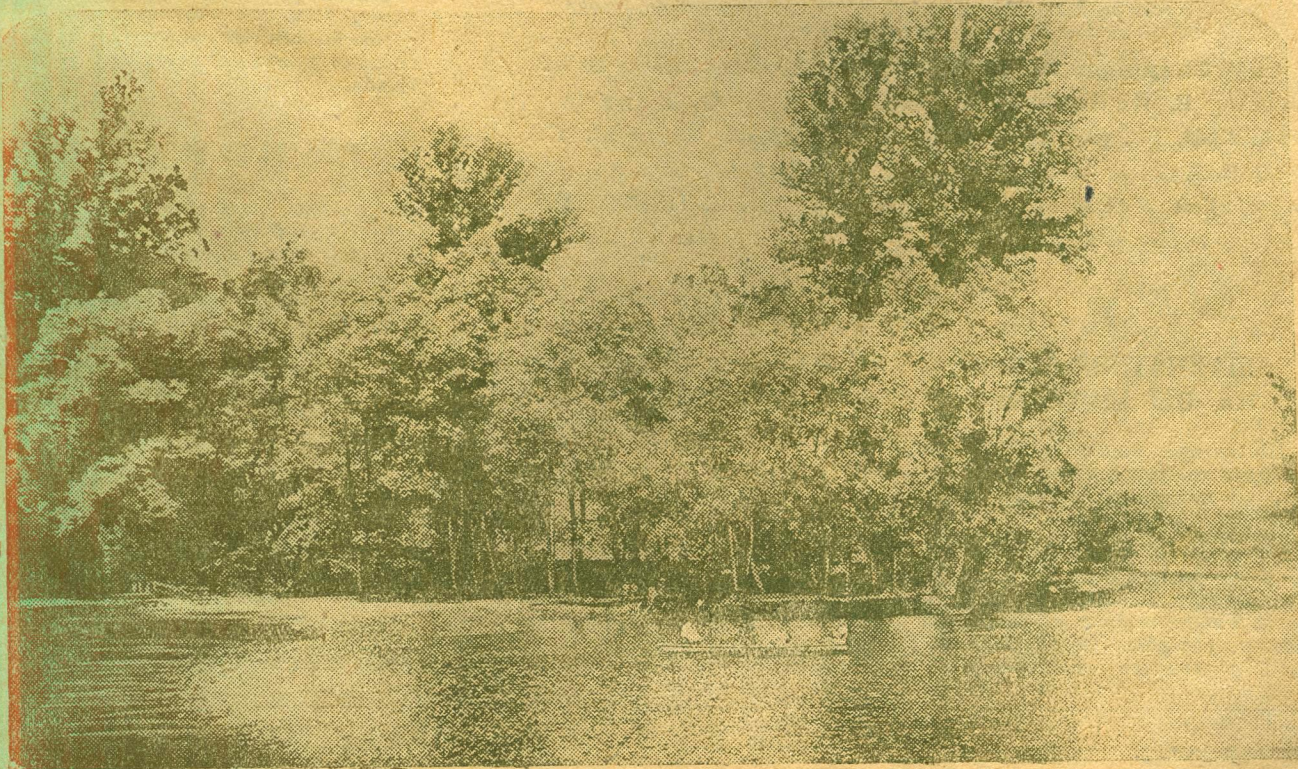
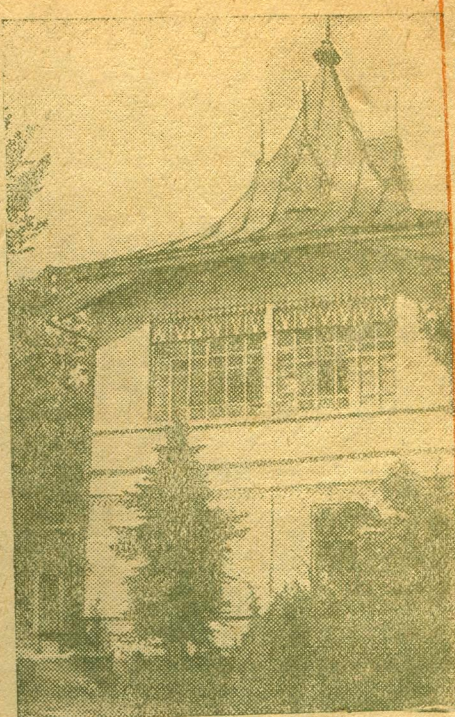
Його називають новітнім Железноводськом, інколи навіть Владикавказом чи Карлсбадом. Але навіряд чи потребує цей молодий прекрасний курорт якогось штучного підвищення в чині. І без цього бо підвищення він сповнюється щорік більшою кількістю курортників і тільки обмежений житловий фонд не дає можливості негайно відкрити двері Березівських мінеральних вод для всіх охочих.

Курорт лежить на відстані якихось 40 хвилин їзди поїздом від Харкова. Навкруга відкрите поле, що безпастанно постачає курортів прекрасне рівне повітря. Цім курортні будинки і саме джерело цілющої води — в тінистому парку в прекрасним мальовничим ставом.

Усе немов би розраховано на те, щоб заспокоювати знервовану людину. Затишко в зеленім парку між алеях, ледь-ледь джюркоче вода, збігаючи в під кієска—джерела, ще тихше плаве вона мініатюрною річечкою, щоб увілятися в ставок, обрямлений вербами, кленами, акаціями, берестами. Під деревами гамаки, на яких відпочивають трудящі, поетичні човники на зеленаво-сріблястому дзеркалі під містком. Лише час од часу запрошувальний дзвін Ідальні порушує астенічну тишу.

Тут справді таки можна добре відпочити, підлікуватися, набратися сил. Березівські мінеральні води — курорт, що заслуговує на ще більшу увагу і швидкий розвиток.

На фотках: ліворуч—В одному із залів курортної Ідальні. Нижче—поетичний місток в курортному парку. Внизу—катання на ставку. Праворуч—один з будинків для курортників в Березівських мінеральних водах.



Ціна № 30 коп.

В САДУ ОЛІМПІАДА

ВІРШ ІВ. ЛУК'ЯНЕНКА

Від тополів прослалися довгі тіні,
На схилі сонце.
З поля йду.
В одкриті вікна п'є колбуд вечірній
Озон черемх,
що розвіє в саду.
Зелені вулиці
мені кивають радо,
Аж на паркан лягає білосніжність віт.
У сад іду—почать олімпіаду,
На мене друзі там чекають на траві...
Колгоспний сад піснями переповнено,
Прийшли творці культурного села;

Ось моя скрипка музку Бетховена,
Привикло й ніжно садом розлила.
На сцені дівчина з бригади юнаків,
Так владно лине пісня її вгору!
Ій вітер ніжки пелюстки,
Зривав і кидав з яблунь і черемх.
Спортсменів лава струнка сходять
Розкішно-дуго бровинові тіла
З такою силою змітаєм перешкоди
На шляхах до нового села.
Виходить піонер,
ваш Таціан малий,

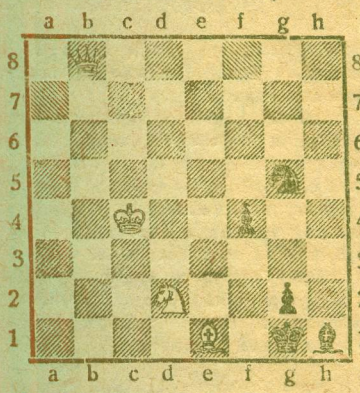
Синіє майка з загорілих аліч.
З-під його рук
в короткі п'ять хвилин
З усмішкою ясною дивиться Ільч.
Коли ж гармонь розсипалась баранством
І відгукнувшись десь за садом тоном
У танок вишамішані танцюристи
Іх ноги ледь торкаються землі.
Нас ніч заслухалась.
Вже гаснуть зорі—очі
Ранкові відблиски на обрії лежать:
Ростуть, мужніють нові сили творчі
Так як мужніє в полі урежай.

ШАХИ Й ШАШКИ

За редакцією О. О. Алексіна

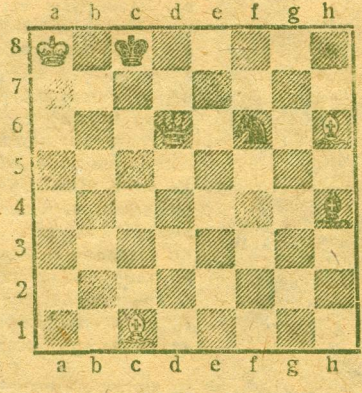
Завдання № 39
В. Козема

(1 приз на конкурсі Чехословацького шахматного союзу).



Білі: Крc4, Фb8, Сc1, Кd2 (4)
Чорні: Кpg1, Ch1, Сg5, П.f4, g2 . . . (5)
Мат за 3 ходи

Завдання № 40
Ф. Палича



Білі: Кра8, Фd6, Сc1, П.h6 (4)
Чорні: Крс8, Ch4, Кf6 (3)
Мат за 3 ходи

Завдання № 41
И. Нейнома

Білі: Крд3, Те4, g7, Сс8, f8, Кd6, П.d7, e2 (8)
Чорні: Кpf6, П.d4, e7 (3)
Мат за 2 ходи

Завдання № 42
Ф. Новача

Білі: Крд6, Фh3, Th5, Ch7, Кf2, g5, Пf4, h6 (8)
Чорні: Кpf6, Tf5, Kh2, Пd5, e6 . . . (5)
Мат за 2 ходи

ХРОНІКА

ШАХМАТНИЙ ТУРНІР НА ПЕРШІСТЬ СРСР

● Шахматний комітет ВРФК СРСР затвердив програму всесоюзних ш/ш змагань, що почнуться в Москві 7 жовтня.
● До участі в турнірі на шахматну першість СРСР ухвалено допустити 20 найкращих майстрів СРСР, в тому числі 7 переможців Ленінградського турніра молоді, 4 переможців з доброго турніра союзних республік (відбудеться в Тифлісі), переможців середнь-азіатського,

РСФРР-ського і білоруського турнірів і 5 майстрів від Москви.
Від України право участі в тифліському турнірі будуть мати майстри—Богатирчук, Раузер, Константинопольський (Київ), Кирилов (Харків) і Селевньов (Сталіно).
● Шахматна першість закінчилась перемогою М. Кирилова, друге й третє місце поділяли Терещенко і Тесленко, четверте і п'яте—Григоренко й Ойстрах.

ХАРКІВ

● 10 вересня почався загальноміський шаховий чемпіонат. Братимуть участь в чемпіонаті переможці загальнозаводських змагань та шахісти, що мають кваліфікацію I, II і III всесоюзної категорії. Чемпіонат іде по двох етапах: попередні групи і фінал. У фіналі грають переможці в попередніх групах (по 3 від кожної) і шахісти I категорії.

● Ш/ш комітет ХМРФК проваде переоблік шахістів і шашистів I, II і III категорій. Переоблік буде закінчено до 1 жовтня. Хто не пройде переобліку—не буде допускатися на загальноміські змагання.

● На стадіоні „Динамо“ в найкоротшому часі буде проведена партія „живих шахів“. До підготовки „живих шахів“ запрошено кращі режисерські і художні сили Харкова. Партію будуть вести т.т. Блакштейн і Терещенко.

● У першій половині жовтня буде показаний турнір найкращих шахістів Харкова. Намічено закликати до турніру двох позаміських майстрів. В змаганні прийме участь віденський майстер—Ганс Кмох.

ЗА КОРДОНОМ

● Великою шахматною подією є зараз міжнародний турнір в Цюриху, що зібрав справді виключний склад учасників. В турнірі, в порядку витянутого жеребка, грають: Негелі (Швейцарія), Іост (Ш), Ейсе (Голандія), Флор (Чехословаччина), Гроб (Ш), Гюглі (Ш), Штальберг (Швейцарія), Генсбергер (Ш), Бернштейн (Франція), Боголюбов (Німеччина), Росселі (Італія), Німцович (Данія), Іонер (Ш), Ласкер (Німеччина), Мюллер (Ш), Альохін (Франція).

● У вересні в Нью-Йорку відбудеться незвичайний по складу турнір. Дали згоду грати: чемпіона світу Альохін, Ласкер, Бернштейн, Німцович, Флор, Шпільман. Крім цих—грають шість найвидатніших американських майстрів. Можливо, що в турнірі візьме участь і Капабланка.